

**ΕΠΙΣΗΜΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ
ΤΗΣ ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ**
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΠΡΩΤΟ
ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ – ΜΕΡΟΣ ΙΙ

Αριθμός 4177	Παρασκευή, 12 Ιουλίου 2013	421
--------------	----------------------------	-----

Ο περί της Ευρωπαϊκής Σύμβασης - Πλαίσιο για Διασυνοριακή Συνεργασία μεταξύ Τοπικών Κοινοτήτων ή Αρχών και περί Συναφών Πρωτοκόλλων (Κυρωτικός) Νόμος του 2013 εκδίδεται με δημοσίευση στην Επίσημη Εφημερίδα της Κυπριακής Δημοκρατίας σύμφωνα με το Άρθρο 52 του Συντάγματος.

Αριθμός 8(III) του 2013

**ΝΟΜΟΣ ΠΟΥ ΚΥΡΩΝΕΙ ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΣΥΜΒΑΣΗ – ΠΛΑΙΣΙΟ ΓΙΑ
ΔΙΑΣΥΝΟΡΙΑΚΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΜΕΤΑΞΥ ΤΟΠΙΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ Η ΑΡΧΩΝ
ΚΑΙ ΤΑ ΣΥΝΑΦΗ ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΑ**

Η Βουλή των Αντιπροσώπων ψηφίζει ως ακολούθως:

Συνοπτικός
τίτλος.	1. Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως περί της Ευρωπαϊκής Σύμβασης-Πλαίσιο για Διασυνοριακή Συνεργασία μεταξύ Τοπικών Κοινοτήτων ή Αρχών και περί Συναφών Πρωτοκόλλων (Κυρωτικός) Νόμος του 2013.
Ερμηνεία.	2. Στον παρόντα Νόμο, εκτός αν από το κείμενο προκύπτει διαφορετική έννοια -

«Σύμβαση» σημαίνει την Ευρωπαϊκή Σύμβαση – Πλαίσιο για Διασυνοριακή Συνεργασία μεταξύ Τοπικών Κοινοτήτων ή Αρχών, που έγινε στη Μαδρίτη στις 21 Μαΐου 1980.

«Πρωτόκολλα» σημαίνει –

- (α) το Πρόσθετο Πρωτόκολλο της Ευρωπαϊκής Σύμβασης – Πλαίσιο για Διασυνοριακή Συνεργασία μεταξύ Τοπικών Κοινοτήτων ή Αρχών, που έγινε στο Στρασβούργο στις 9 Νοεμβρίου 1995, και
- (β) Το Πρωτόκολλο Άρ. 2 της Ευρωπαϊκής Σύμβασης – Πλαίσιο για Διασυνοριακή Συνεργασία μεταξύ Τοπικών Κοινοτήτων ή Αρχών αναφορικά με Διεδαφική Συνεργασία, που έγινε στο Στρασβούργο στις 5 Μαΐου 1998,
- (γ) το Πρωτόκολλο Άρ. 3 της Ευρωπαϊκής Σύμβασης – Πλαίσιο για Διασυνοριακή Συνεργασία μεταξύ Τοπικών Κοινοτήτων ή Αρχών, αναφορικά με Ευρωπεριφερειακές Ομάδες Συνεργασίας, (ECGS), που έγινε στην Ουτρέχτη, στις 16 Νοεμβρίου 2009.

Κύρωση της
Σύμβασης και
των
Πρωτοκόλλων.

Πίνακας.
Μέρος I.
Μέρος II.

Αρμόδια Αρχή.

Κανονισμοί.

3. Η Σύμβαση και τα Πρωτόκολλα, στα οποία η προσχώρηση της Κυπριακής Δημοκρατίας εγκρίθηκε από το Υπουργικό Συμβούλιο με τις Αποφάσεις του με Άρ. 72.038, 65.247, 64.558 και ημερομηνία 29 Απριλίου 2011, 28 Μαρτίου 2007 και 1 Νοεμβρίου 2006, αντίστοιχα, και των οποίων τα κείμενα στην Αγγλική γλώσσα εκτίθενται στο Μέρος I του Πίνακα και σε Ελληνική μετάφραση στο Μέρος II του Πίνακα, με τον παρόντα Νόμο κυρώνονται:

Νοείται ότι, σε περίπτωση διαφοράς μεταξύ των κειμένων που εκτίθενται στο Μέρος I και εκείνων που εκτίθενται στο Μέρος II του Πίνακα υπερισχύουν τα κείμενα που εκτίθενται στο Μέρος I αυτού.

4. Αρμόδια Αρχή για την εφαρμογή της Σύμβασης και των Πρωτοκόλλων είναι ο Υπουργός Εσωτερικών και οποιοδήποτε πρόσωπο εξουσιοδοτημένο από τον εν λόγω Υπουργό για το σκοπό αυτό.

5. Το Υπουργικό Συμβούλιο δύναται να εκδίδει Κανονισμούς, που δημοσιεύονται στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας, για την καλύτερη εφαρμογή των διατάξεων της Σύμβασης και των Πρωτοκόλλων.

Πίνακας

(Άρθρο 3)

Μέρος Ι

European Treaty Series - No. 106

**EUROPEAN OUTLINE CONVENTION
ON TRANSFRONTIER CO-OPERATION
BETWEEN TERRITORIAL COMMUNITIES
OR AUTHORITIES**

Madrid, 21.V.1980

Preamble

The member States of the Council of Europe, signatories to this Convention,

Considering that the aim of the Council of Europe is to achieve a greater unity between its members and to promote co-operation between them;

Considering that, as defined in Article 1 of the Council of Europe Statute, this aim will be pursued in particular by agreements in the administrative field;

Considering that the Council of Europe shall ensure the participation of the territorial communities or authorities of Europe in the achievement of its aim;

Considering the potential importance, for the pursuit of this objective, of co-operation between territorial communities or authorities at frontiers in such fields as regional, urban and rural development, environmental protection, the improvement of public facilities and services and mutual assistance in emergencies;

Having regard to past experience which shows that co-operation between local and regional authorities in Europe makes it easier for them to carry out

their tasks effectively and contributes in particular to the improvement and development of frontier regions;

Being resolved to promote such co-operation as far as possible and to contribute in this way to the economic and social progress of frontier regions and to the spirit of fellowship which unites the peoples of Europe;

Have agreed as follows:

Article 1

Each Contracting Party undertakes to facilitate and foster transfrontier co-operation between territorial communities or authorities within its jurisdiction and territorial communities or authorities within the jurisdiction of other Contracting Parties. It shall endeavour to promote the conclusion of any agreements and arrangements that may prove necessary for this purpose with due regard to the different constitutional provisions of each Party.

Article 2

- 1 For the purpose of this Convention, transfrontier co-operation shall mean any concerted action designed to reinforce and foster neighbourly relations between territorial communities or authorities within the jurisdiction of two or more Contracting Parties and the conclusion of any agreement and arrangement necessary for this purpose. Transfrontier co-operation shall take place in the framework of territorial communities' or authorities' powers as defined in domestic law. The scope and nature of such powers shall not be altered by this Convention.
- 2 For the purpose of this Convention, the expression "territorial communities or authorities" shall mean communities, authorities or bodies exercising local and regional functions and regarded as such under the domestic law of each State. However, each Contracting Party may, at the time of signing this Convention or by subsequent notification to the Secretary General of the Council of Europe, name the communities, authorities or bodies, subjects and forms to which it intends to confine the scope of the Convention or which it intends to exclude from its scope.

Article 3

- 1 For the purpose of this Convention the Contracting Parties shall, subject to the provisions of Article 2, paragraph 2, encourage any initiative by territorial

communities and authorities inspired by the outline arrangements between territorial communities and authorities drawn up in the Council of Europe. If they judge necessary they may take into consideration the bilateral or multilateral inter-state model agreements drawn up in the Council of Europe and designed to facilitate co-operation between territorial communities and authorities.

The arrangements and agreements concluded may be based on the model and outline agreements, statutes and contracts appended to this Convention, numbered 1.1 to 1.5 and 2.1 to 2.6¹ with whatever changes are required by the particular situation of each Contracting Party. These model and outline agreements, statutes and contracts are intended for guidance only and have no treaty value.

- 2 If the Contracting Parties deem it necessary to conclude inter-state agreements, these may *inter alia* establish the context, forms and limits within which territorial communities and authorities concerned with transfrontier co-operation may act. Each agreement may also stipulate the authorities or bodies to which it applies.
- 3 The above provisions shall not prevent the Contracting Parties from having recourse, by common consent, to other forms of transfrontier co-operation. Similarly, the provisions of this Convention should not be interpreted as invalidating existing agreements on co-operation.
- 4 Agreements and arrangements shall be concluded with due regard to the jurisdiction provided for by the internal law of each Contracting Party in respect of international relations and general policy and to any rules of control or supervision to which territorial communities or authorities may be subject.
- 5 To that end, any Contracting Party may, when signing the present Convention or in a later communication to the Secretary General of the Council of Europe, specify the authorities competent under its domestic law to exercise control or supervision with regard to the territorial communities and authorities concerned.

Article 4

Each Contracting Party shall endeavour to resolve any legal, administrative or technical difficulties liable to hamper the development and smooth running of

transfrontier co-operation and shall consult with the other Contracting Party or Parties concerned to the extent required.

Article 5

The Contracting Parties shall consider the advisability of granting to territorial communities or authorities engaging in transfrontier co-operation in accordance with the provisions of this Convention the same facilities as if they were co-operating at national level.

Article 6

Each Contracting Party shall supply to the fullest possible extent any information requested by another Contracting Party in order to facilitate the performance by the latter of its obligations under this Convention.

Article 7

Each Contracting Party shall see to it that the territorial communities or authorities concerned are informed of the means of action open to them under this Convention.

Article 8

- 1 The Contracting Parties shall forward to the Secretary General of the Council of Europe all relevant information concerning the agreements and arrangements provided for in Article 3.
- 2 Any proposal made by one or more Contracting Parties with a view to adding to or extending this Convention or the model agreements and arrangements shall be communicated to the Secretary General of the Council of Europe. The Secretary General shall then submit it to the Committee of Ministers of the Council of Europe which shall decide on the action to be taken.

Article 9

- 1 This Convention shall be open to signature by the member States of the Council of Europe. It shall be subject to ratification, acceptance or approval. Instruments of ratification, acceptance or approval shall be deposited with the Secretary General of the Council of Europe.
- 2 The Convention shall enter into force three months after the date of the deposit of the fourth instrument of ratification, acceptance or approval,

provided that at least two of the States having carried out this formality possess a common frontier.

- 3 In respect of a signatory State ratifying, accepting or approving subsequently, the Convention shall come into force three months after the date of the deposit of its instrument of ratification, acceptance or approval.

Article 10

- 1 After the entry into force of this Convention, the Committee of Ministers of the Council of Europe may decide unanimously to invite any European non-member State to accede thereto. This invitation must receive the express agreement of each of the States which have ratified the Convention.
- 2 Such accession shall be effected by depositing with the Secretary General of the Council of Europe an instrument of accession which shall take effect three months after the date of its deposit.

Article 11

- 1 Any Contracting Party may, in so far as it is concerned, denounce this Convention by means of notification addressed to the Secretary General of the Council of Europe.
- 2 Such denunciation shall take effect six months after the date of receipt by the Secretary General of such notification.

Article 12

The Secretary General of the Council of Europe shall notify the member States of the Council of Europe, and any State that has acceded to this Convention of:

- a any signature;
- b any deposit of an instrument of ratification, acceptance, approval or accession;
- c any date of entry into force of this Convention in accordance with Article 9 thereof;

- d any declaration received in pursuance of the provisions of paragraph 2 of Article 2 or of paragraph 5 of Article 3;
- e any notification received in pursuance of the provisions of Article 11 and the date on which denunciation takes effect.

In witness whereof the undersigned, being duly authorised thereto, have signed this Convention.

Done at Madrid, the 21st day of May 1980 in English and in French, both texts being equally authentic, in a single copy which shall be deposited in the archives of the Council of Europe.

The Secretary General of the Council of Europe shall transmit certified copies to each member State of the Council of Europe and to any State invited to accede to this Convention.

Appendix¹

Model and Outline Agreements, Statutes and Contracts on Transfrontier Co-operation between Territorial Communities or Authorities

This graduated system of model agreements was devised by distinguishing between two main categories defined according to the level at which the agreement is concluded:

- model inter-state agreements on transfrontier co-operation at local and regional level;
- outline agreements, contracts and statutes capable of providing a basis for transfrontier co-operation between territorial authorities or communities.

As shown in the table hereafter, only the two model inter-state agreements for the promotion of transfrontier co-operation and regional transfrontier liaison fall exclusively within the jurisdiction of States. The other inter-state agreements merely establish a legal framework for the conclusion of agreements or contracts between territorial authorities or communities, the outlines of which have been placed in the second category.

1 Model inter-state agreements General clauses for model agreements	2 Outline agreements, statutes and contracts between local authorities
1.1 Model inter-state agreement for the promotion of transfrontier co-operation	2.1 Outline agreement on the setting up of a consultation group between local authorities
1.2 Model inter-state agreement on regional transfrontier consultation	2.2 Outline agreement on co-ordination in the management of transfrontier local public affairs
1.3 Model inter-state agreement on local transfrontier consultation	2.3 Outline agreement on the setting up of private law transfrontier associations
1.4 Model inter-state agreement on contractual transfrontier co-operation between local authorities	2.4 Outline contract for the
1.5 Model inter-state agreement on	

¹ As stated in Article 3, first paragraph, second sub-paragraph, of the Convention, the model and outline agreements, statutes and contracts are intended for guidance only and have no treaty value.

- organs of transfrontier co-operation between local authorities
- 1.6 Model agreement in interregional and/or intermunicipal economic and social co-operation
- 1.7 Model agreement on intergovernmental co-operation in the field of spatial planning
- 1.8 Model agreement in interregional and/or intermunicipal transfrontier co-operation in the field of spatial planning
- 1.9 Model agreement on the creation and management of transfrontier parks
- 1.10 Model agreement on the creation and management of transfrontier rural parks
- 1.11 Model inter-state agreement on transfrontier co-operation in matters concerning lifelong training, information, employment and working conditions
- 1.12 Model inter-state agreement for the promotion of transfrontier or transnational school co-operation
- 1.13 Model agreement on transfrontier or interterritorial co-operation concerning land use along transfrontier rivers
- 1.14 Model inter-state agreement (bilateral or multilateral) on provision of supplies or services between local authorities in frontier areas (private-law type)
- 2.5 Outline contract for the provision of supplies or services between local authorities in frontier areas (public-law type)
- 2.6 Outline agreement on the setting up of organs of transfrontier co-operation between local authorities
- 2.7 Model agreement in interregional and/or intermunicipal economic and social co-operation (see para. 1.6)
- 2.8 Model agreement in interregional and/or intermunicipal transfrontier co-operation in the field of spatial planning (see para. 1.8)
- 2.9 Model agreement on the creation and management of transfrontier parks (see para. 1.9)
- 2.10 Model agreement on the creation and management of transfrontier rural parks (see para. 1.10)
- 2.11 Model agreement on the creation and management of transfrontier parks between private law associations
- 2.12 Model agreement between local and regional authorities

- transfrontier co-operation groupings having legal personality
- on the development of transfrontier co-operation in civil protection and mutual aid in the event of disasters occurring in frontier areas
- 2.13 Model agreement on transnational co-operation between schools and local communities
- 2.14 Model agreement on the institution of a transfrontier school curriculum
- 2.15 Model agreement on transfrontier or interterritorial co-operation concerning land use along transfrontier rivers
- 2.16 Model agreement on transfrontier co-operation establishing the statutes of a transfrontier co-operation grouping having legal personality

European Treaty Series - No. 159-

**ADDITIONAL PROTOCOL
TO THE EUROPEAN OUTLINE CONVENTION
ON TRANSFRONTIER CO-OPERATION
BETWEEN TERRITORIAL COMMUNITIES
OR AUTHORITIES**

Strasbourg, 9.XI.1995

The Council of Europe member States signatory to this Protocol to the European Outline Convention on Transfrontier Co-operation between Territorial Communities or Authorities (hereinafter referred to as "the Outline Convention"),

Affirming the importance of transfrontier co-operation between territorial communities or authorities in border areas;

Being resolved to take further measures to secure transfrontier co-operation between territorial communities or authorities;

Wishing to facilitate and develop transfrontier co-operation between territorial communities or authorities situated in border areas;

Acknowledging the need to adapt the Outline Convention to the actual situation in Europe;

Considering that it would be appropriate to supplement the Outline Convention with a view to reinforcing transfrontier co-operation between territorial communities or authorities;

Having regard to the European Charter of Local Self-Government;

Bearing in mind the Declaration on transfrontier co-operation in Europe which the Committee of Ministers made on the occasion of the 40th anniversary of the Council of Europe and which, among other things, called for continued action in order to gradually remove barriers of any kind – administrative, legal, political or psychological – to curb the development of transfrontier projects,

Have agreed the following additional provisions:

Article 1

- 1 Each Contracting Party shall recognise and respect the right of territorial communities or authorities under its jurisdiction and referred to in Articles 1 and 2 of the Outline Convention to conclude transfrontier co-operation

agreements with territorial communities or authorities of other States in equivalent fields of responsibility, in accordance with the procedures laid down in their statutes, in conformity with national law and in so far as such agreements are in keeping with the Party's international commitments.

- 2 A transfrontier co-operation agreement shall entail only the responsibilities of the territorial communities or authorities which have concluded it.

Article 2

Decisions taken jointly under a transfrontier co-operation agreement shall be implemented by territorial communities or authorities within their national legal system, in conformity with their national law. Decisions thus implemented shall be regarded as having the same legal force and effects as measures taken by those communities or authorities under their national legal system.

Article 3

A transfrontier co-operation agreement concluded by territorial communities or authorities may set up a transfrontier co-operation body, which may or may not have legal personality. The agreement shall specify whether the body, regard being had to the responsibilities assigned to it and to the provisions of national law, is to be considered a public or private law entity within the national legal systems to which the territorial communities or authorities concluding the agreement belong.

Article 4

- 1 Where the transfrontier co-operation body has legal personality, such personality shall be as defined in the law of the Contracting Party in which its headquarters are located. The legal personality of the body is recognised by the other Contracting Parties which have territorial communities or authorities party to the transfrontier agreement in conformity with their own national law.
- 2 The transfrontier co-operation body shall perform the responsibilities assigned to it by the territorial communities or authorities in accordance with its purpose and in the manner provided for in the national law by which it is governed. Thus:

- a action by the transfrontier co-operation body shall be governed by its statute and by the law of the headquarters State;
- b the transfrontier co-operation body shall not, however, be empowered to take measures which apply generally or which might affect the rights and freedoms of individuals;
- c the transfrontier co-operation body shall be financed from the budgets of the territorial communities or authorities. It shall not be empowered to impose levies of a fiscal nature. It may, where appropriate, receive revenue in respect of services provided by it to territorial communities or authorities, users or third parties;
- d the transfrontier co-operation body shall have an annual estimated budget and shall draw up a balance-account which shall be approved by auditors independent of the territorial communities or authorities party to the agreement.

Article 5

- 1 The Contracting Parties may, if their national law allows it, decide that the transfrontier co-operation body is to be a public law entity and that, for the purposes of each Contracting Party's legal system, any measures which it takes are to have the same legal force and effects as if they had been taken by the territorial communities or authorities which concluded the agreement.
- 2 However, the agreement may stipulate that it is for the territorial communities or authorities which concluded the agreement to execute such measures, especially where the measures may affect the rights, freedoms and interests of individuals. Moreover, each Contracting Party may provide that general responsibilities cannot be attributed to the transfrontier co-operation body and that such a body shall not be empowered to take measures which apply generally.

Article 6

- 1 Measures taken by territorial communities or authorities under a transfrontier co-operation agreement shall be subject to the same supervision as the law of each Contracting Party prescribes in respect of any measure taken by the territorial communities or authorities concluding the agreement.

- 2 Measures taken by a transfrontier co-operation body set up under an agreement shall be subject to the supervision provided for in the law of the State in which the body's headquarters are located, keeping in mind, in addition, the interests of territorial communities or authorities of other States. The transfrontier co-operation body shall comply with information requests made by the authorities of the States to which the territorial communities or authorities belong. The supervisory authorities of the Contracting Parties shall endeavour to establish means of appropriate co-ordination and information.

- 3 Measures taken by a body as referred to in paragraph 1 of Article 5 shall be subject to the same supervision as the law of each Contracting Party prescribes in respect of any measure taken by the territorial communities or authorities concluding the agreement.

Article 7

Any disputes arising from a transfrontier co-operation body's activities shall be referred to the courts which are competent under internal law or under an international agreement.

Article 8

- 1 Each Contracting Party shall declare, when signing this Protocol, or when depositing the instrument of ratification, acceptance or approval, whether it will apply the provisions of Articles 4 and 5 or of one of those articles only.

- 2 Such a declaration can be modified at any subsequent time.

Article 9

No reservations to the provisions of this Protocol shall be allowed.

Article 10

- 1 This Protocol shall be open for signature by the States which have signed the Outline Convention, which may express their consent to be bound by either:
 - a signature without reservation as to ratification, acceptance or approval; or

- b signature subject to ratification, acceptance or approval, followed by ratification, acceptance or approval.
- 2 A member State of the Council of Europe may not sign this Protocol without reservation as to ratification, acceptance or approval, or deposit an instrument of ratification, acceptance or approval, unless it has already deposited or simultaneously deposits an instrument of ratification, acceptance or approval of the Outline Convention.
- 3 The instruments of ratification, acceptance or approval shall be deposited with the Secretary General of the Council of Europe.

Article 11

- 1 This Protocol shall come into force three months after the date on which four member States of the Council of Europe have expressed their consent to be bound by the Protocol, in accordance with the provisions of Article 10.
- 2 In respect of any member State which subsequently expresses its consent to be bound by it, the Protocol shall come into force three months after the date of its signature or deposit of instrument of its ratification, acceptance or approval.

Article 12

- 1 After the entry into force of this Protocol, any State which has acceded to the Outline Convention may also accede to the Protocol.
- 2 Accession shall be effected by the deposit with the Secretary General of the Council of Europe of an instrument of accession which shall take effect three months after the date of its deposit.

Article 13

- 1 Any Contracting Party may, at any time, denounce this Protocol by means of notification addressed to the Secretary General of the Council of Europe.
- 2 Such denunciation shall become effective six months after the date of receipt of the notification by the Secretary General.

Article 14

The Secretary General of the Council of Europe shall notify the member States of the Council of Europe and any State which has acceded to this Protocol of:

- a any declarations submitted by the Contracting Parties in conformity with Article 8;
- b any signature;
- c the deposit of any instrument of ratification, acceptance, approval or accession;
- d any date of entry into force of this Protocol, in accordance with Articles 11 and 12;
- e any other measure, notification or communication relating to this Protocol.

In witness whereof, the undersigned, being duly authorised thereto, have signed this Protocol.

Done at Strasbourg, this 9th day of November 1995, in English and French, both texts being equally authentic, in a single copy which shall be deposited in the archives of the Council of Europe. The Secretary General of the Council of Europe shall transmit certified copies to each member State of the Council of Europe and to any State invited to accede to this Protocol.

**PROTOCOL NO. 2 TO THE EUROPEAN OUTLINE
CONVENTION ON TRANSFRONTIER CO-OPERATION
BETWEEN TERRITORIAL COMMUNITIES OR
AUTHORITIES CONCERNING INTERTERRITORIAL CO-
OPERATION**

Strasbourg, 5.V.1998

Preamble

The member States of the Council of Europe signatory to this Protocol No. 2 to the European Outline Convention on Transfrontier Co-operation between Territorial Communities or Authorities,

Considering the conclusion, on 9 November 1995, of the Additional Protocol to the Outline Convention, concerning the legal effects of acts performed within the framework of transfrontier co-operation and of the legal status of any co-operation bodies to be set up by transfrontier cooperation agreements;

Considering that, in order to perform their functions effectively, territorial communities or authorities are increasingly co-operating not only with neighbouring authorities of other States (transfrontier co-operation), but also with foreign non-neighbouring authorities having common interests (interterritorial co-operation), and are doing so not only within the framework of transfrontier co-operation bodies and associations of territorial communities or authorities but also at bilateral level;

Bearing in mind the Vienna Declaration of 1993 of the heads of State and government of the member States, which recognised the role of the Council of Europe in the creation of a tolerant and prosperous Europe through transfrontier co-operation of territorial communities or authorities;

Noting that in the field of interterritorial co-operation there is no instrument comparable to the Outline Convention;

Wishing to give interterritorial co-operation an international legal framework,

Have agreed the following provisions:

Article 1

For the purpose of this Protocol, "interterritorial co-operation" shall mean any concerted action designed to establish relations between territorial communities or authorities of two or more Contracting Parties, other than relations of transfrontier co-operation of neighbouring authorities, including the conclusion of co-operation agreements with territorial communities or authorities of other States.

Article 2

- 1 Each Contracting Party shall recognise and respect the right of territorial communities or authorities within its jurisdiction, and referred to in Articles 1 and 2 of the European Outline Convention on Transfrontier Co-operation between Territorial Communities or Authorities (hereinafter referred to as "the Outline Convention"), to engage in discussions and to draw up, within common fields of responsibility, interterritorial co-operation agreements, in accordance with the procedures laid down in their statutes, in conformity with national law and insofar as such agreements are in keeping with the Contracting Party's international commitments.

- 2 An interterritorial co-operation agreement shall entail only the responsibilities of the territorial communities or authorities which have concluded it.

Article 3

The Contracting Parties to this Protocol shall apply, *mutatis mutandis*, the Outline Convention to interterritorial co-operation.

Article 4

The Contracting Parties to this Protocol, which are also Contracting Parties to the Additional Protocol to the Outline Convention (hereinafter referred to as "the Additional Protocol"), shall apply, *mutatis mutandis*, the aforesaid Protocol to interterritorial co-operation.

Article 5

For the purpose of the present Protocol, "*mutatis mutandis*" means that in the Outline Convention and the Additional Protocol the term "transfrontier co-operation" shall be read as "interterritorial co-operation" and that the articles of the Outline Convention and of the Additional Protocol shall apply unless otherwise provided by the present Protocol.

Article 6

- 1 Each Contracting Party to the Outline Convention and to the Additional Protocol shall declare, when signing this Protocol, or when depositing its instrument of ratification, acceptance or approval, whether it will apply, pursuant to Article 4 of this Protocol, the provisions of Articles 4 and 5 of the Additional Protocol or one of those articles only.
- 2 Such a declaration can be modified at any subsequent time by a declaration addressed to the Secretary General of the Council of Europe.

Article 7

No reservations to the provisions of this Protocol shall be allowed.

Article 8

- 1 This Protocol shall be open for signature by the States which have signed the Outline Convention, which may express their consent to be bound by either:
 - a signature without reservation as to ratification, acceptance or approval; or
 - b signature subject to ratification, acceptance or approval, followed by ratification, acceptance or approval.
- 2 A member State of the Council of Europe may not sign this Protocol without reservation as to ratification, acceptance or approval, nor deposit an instrument of ratification, acceptance or approval, unless it has already deposited or simultaneously deposits an instrument of ratification, acceptance or approval of the Outline Convention.
- 3 The instruments of ratification, acceptance or approval shall be deposited with the Secretary General of the Council of Europe.

Article 9

- 1 This Protocol shall come into force three months after the date on which four member States of the Council of Europe have expressed their consent to be bound by this Protocol in accordance with Article 8.
- 2 In respect of any member State which subsequently expresses its consent to be bound by this Protocol, it shall come into force three months after the date of

its signature or the deposit of the instrument of its ratification, acceptance or approval.

Article 10

- 1 After the entry into force of this Protocol, any State which has acceded to the Outline Convention may also accede to this Protocol.
- 2 Accession shall be effected by the deposit, with the Secretary General of the Council of Europe, of an instrument of accession which shall take effect three months after the date of its deposit.

Article 11

- 1 Any Contracting Party may, at any time, denounce this Protocol by means of notification addressed to the Secretary General of the Council of Europe.
- 2 Such denunciation shall become effective six months after the date of receipt of the notification by the Secretary General of the Council of Europe.

Article 12

The Secretary General of the Council of Europe shall notify the member States of the Council of Europe and any State which has acceded to this Protocol of:

- a any declarations submitted by a Contracting Party in conformity with Article 6;
- b any signature of this Protocol;
- c the deposit of any instrument of ratification, acceptance, approval or accession;
- d any date of entry into force of this Protocol in accordance with Article 9 and Article 10;
- e any other measure, notification or communication relating to this Protocol.

In witness whereof, the undersigned, being duly authorised thereto, have signed this Protocol.

Done at Strasbourg, this 5th day of May 1998, in English and in French, both texts being equally authentic, in a single copy which shall be deposited in the archives of the Council of Europe. The Secretary General of the Council of Europe shall transmit certified copies to each member State of the Council of Europe and to any State invited to accede to this Protocol.

**Protocol No. 3 to the European Outline Convention on Transfrontier Co-operation between Territorial Communities or Authorities concerning
Euroregional Co-operation Groupings (ECGs)**

Utrecht, 16.XI.2009

Preamble

The member States of the Council of Europe, signatory to this Protocol No. 3 to the European Outline Convention on Transfrontier Co-operation between Territorial Communities or Authorities (ETS No. 106),

Wishing to facilitate co-operation between territorial communities or authorities belonging to different States in keeping with States' political and administrative structures and international commitments;

Being resolved to supplement for this purpose the legal framework provided by the European Outline Convention on Transfrontier Co-operation between Territorial Communities or Authorities and its Protocols of 9 November 1995 (ETS No. 159) and 5 May 1998 (ETS No. 169);

Considering the Declaration of the Third Summit of the Heads of State and Government of the Council of Europe (Warsaw, 16 and 17 May 2005) and the Action Plan adopted at the Summit, which foresees the development of "transfrontier co-operation, as necessary";

Aware of the difference between States in terms of the political and administrative organisation of territorial communities and authorities;

Wishing to forestall the difficulties that could arise from the diversity of national law in the field of transfrontier or interterritorial co-operation;

Wishing to meet the needs of those member States that are resolved to harmonise further their national law;

Aware that for a number of member States framework legislation may be sufficient, in particular having regard to the current state of their national law, which includes the relevant provisions of European Community law as adopted by the competent institutions of the European Union,

Have agreed as follows:

Part I

Article 1 – Euroregional co-operation groupings (ECGs)

- 1 Territorial communities or authorities and other bodies referred to under Article 3, paragraph 1, may set up a transfrontier co-operation body in the form of a "Euroregional co-operation grouping" (ECG) on the territory of the member States of the Council of Europe, Parties to this Protocol, under the conditions provided by it.
- 2 The objective of the ECG shall be to promote, support and develop, for the benefit of populations, transfrontier and interterritorial co-operation between its members in their common areas of competence and in keeping with the competences established under the national law of the States concerned.

Article 2 – Legal personality, legal capacity and applicable law

- 1 The ECG shall be a legal person, governed by the law of the Party, Council of Europe member State, in which it has its headquarters.
- 2 The ECG shall have the most extensive legal capacity accorded to legal persons under that State's national law.
- 3 The law applicable to the type of corporate entity chosen for the ECG by the members shall be stipulated in the agreement establishing the ECG, without prejudice to the provisions of this Protocol or to any other specific provision adopted by the party in accordance with Article 13.
- 4 The ECG shall have the right to its own budget and the power to implement it.
- 5 The ECG may enter into contracts, hire staff, acquire movable and immovable property and bring legal proceedings.

Article 3 – Membership

- 1 Members of the ECG shall be territorial communities or authorities of a Party and may also include the respective member State concerned of the Council of Europe. All legal persons established for the specific purpose of meeting needs in the general interest, not having an industrial or commercial character may be members if:
 - their activity is financed mainly by the State, a territorial community or authority or similar body; or

- their management is subject to the control of these entities; or
- half the members of their administrative, managerial or supervisory organ are appointed by the state, a territorial community or authority or similar body.

Individuals may not be members of an ECG.

2 Territorial communities or authorities of a State non-Party to this Protocol, which shares a border with a Party which is or will become the State in which the ECG has its headquarters, may take part in the establishment of, or join, this ECG if an agreement between these two States so allows, without prejudice to the provisions of this Protocol.

3 Territorial communities or authorities of the Parties shall have the majority of voting rights in the ECG.

Article 4 – Establishment of the ECG

1 The ECG shall be established by a written agreement between its founding members.

2 The prospective members shall submit all appropriate documentation to prove that the necessary procedures or formalities required by the national law applicable to them have been respected. This documentation shall be appended to the agreement.

3 The agreement shall specify, in addition to the list of members, the name of the ECG, the address of its headquarters, the duration, object and tasks of the ECG, as well as its geographical scope. The name of an ECG whose members have limited liability shall include the word "limited."

4 Before concluding an agreement to found an ECG or before joining an ECG, the territorial communities or authorities shall, as appropriate, inform, notify or obtain authorisation from their national authorities regarding this intention.

5 Authorisation may be refused if membership of the ECG would violate this Protocol or provisions of national law, including the powers and responsibilities of prospective members, or if membership is not justified for reasons of public interest or of public policy of the party concerned. In such a case, the Party shall give a statement of its reasons for withholding approval.

6 Each State may, in a declaration deposited with the instrument of ratification or at any subsequent time, waive the requirement of information,

notification or authorisation referred to in paragraph 4, in general, or for specific categories of territorial communities or authorities or for specific types of co-operation.

7 The agreement shall be registered or published in the State where the ECG has its headquarters, as well as in all States to which its members belong, in accordance with the national law applicable.

8 The territorial communities or authorities, members of the ECG, shall inform their national authorities that the ECG has been lawfully established.

9 The agreement shall be written in the language(s) of the State where the ECG has its headquarters and in the language(s) of the member(s), all versions being equally authentic.

Article 5 – Statutes

1 The statutes of the ECG shall be an integral part of the agreement establishing it.

2 The statutes shall be written in the language(s) of the State where the ECG has its headquarters and in the language(s) of the member(s), all versions being equally authentic. They may specify which language or language(s) is(are) to be considered the working language(s).

3 In addition to the mandatory provisions of the agreement, the statutes shall contain rules on membership, withdrawal and dissolution of the ECG, including the legal consequences, as well as on operations, organs and their tasks, staffing, budgets and financing, liability, accountability and transparency of the ECG, without prejudice to the provisions of this Protocol and in conformity with the applicable law.

Article 6 – Amendments to the agreement and the statutes

Any amendment to the agreement referred to in Article 4 and any substantial amendment to the statutes referred to in Article 5 shall follow the same procedures and form of those articles respectively. Substantial amendments to the statutes shall be those entailing, directly or indirectly, an amendment to the agreement. The majority required for the adoption of any such amendment shall be determined in the statutes.

Article 7 – Tasks and scope of action

- 1 The ECG shall perform the tasks that its members entrust to it. These tasks shall be in accordance with the competences of the members under their respective national law and shall be listed in the agreement and in the statutes.
- 2 The ECG shall adopt decisions and ensure their implementation, in respect and for the benefit of individual persons or legal entities subject to the jurisdiction of the States to which its members belong. Members shall adopt or facilitate all necessary measures falling within their competences in order to ensure that the ECG's decisions are implemented.
- 3 The tasks given to an ECG shall not concern the exercise of regulatory powers. The ECG shall not be empowered to take measures which might affect the rights and freedoms of individuals, or to impose levies of a fiscal nature.
- 4 The ECG may not exercise competences that territorial communities or authorities exercise as agents of the State to which they belong, except where duly authorised. It may exercise competences that States members of the ECG confer upon it.

Article 8 – Duration

- 1 The ECG shall be established for a limited or unlimited period of time, to be specified in the agreement and the statutes.
- 2 The ECG shall be wound up *ipso facto* when the period for which it was established has expired or if the territorial communities or authorities cease to control the majority of voting rights. It may also be wound up by a unanimous decision of its members.

Article 9 – Liabilities

- 1 The ECG – or, if its assets are not sufficient, its members jointly – shall be liable with regard to third parties for its acts, including debts of whatever nature, even if those acts do not fall within its tasks.
- 2 The ECG shall be liable to its members for any breach of the law to which it may be subject.
- 3 The organs of the ECG shall be liable with regard to the ECG for any breach of law they have committed in the exercise of their functions.

4 If a member of the ECG has only limited liability in accordance with the national law to which it is subject, the other members may also limit their liability in the statutes.

5 A State on whose territory it is intended to set up the headquarters of an ECG may prohibit the registration or publication of notice of an ECG if one or more of its prospective members has limited liability.

Article 10 – Dispute settlement

1 In the event of a dispute between the ECG and its members, the competent courts shall be those of the State in which the ECG has its headquarters.

2 In the event of a dispute between the ECG and a third party, the competent courts shall be those of the state in which the third party effectively resides or, in the case of a legal person, the State in which its seat or headquarters is located, as long as these States are member States of the Council of Europe.

3 Notwithstanding the provisions of paragraph 2, the ECG, the territorial communities or authorities, other public or private law entities concerned and third parties may conclude an arbitration agreement. If a third party's residence, seat or headquarters is not located in the territory of a member State of the Council of Europe, the ECG shall conclude an arbitration agreement for all activities with this party.

4 Third parties shall retain, vis-à-vis territorial communities or authorities on behalf of which the ECG performs certain tasks, all the rights they would enjoy if those tasks were not performed by the ECG.

5 In any case the rights of individuals and legal persons shall include the right to appeal before all competent organs and courts, including the right of access to services in their own language and the right of access to information.

Article 11 – Supervision, administrative and judicial review

1 Decisions and acts of the ECG shall be subject to the same supervision and administrative and judicial review of the legality of acts of territorial communities or authorities as those required in the State in which the ECG has its headquarters.

2 The ECG shall comply with information requests made by the authorities of the States to which the territorial communities or authorities belong. The supervisory authorities of the Parties shall endeavour to establish means of appropriate co-ordination and information.

3 Decisions and acts of territorial communities or authorities and other public and private law entities shall be subject to the supervision and administrative and judicial review of the legality of acts of territorial communities or authorities and of other public law entities in the forms required in the States under whose jurisdiction the said authorities fall.

4 Where the ECG carries out any activity in contravention of the provisions on public policy, public security, public health or public morality of the States to which its members belong, or in contravention of the public interest of the said States, the competent authority or body of these States may prohibit that activity on its territory or require those members that fall under its jurisdiction to withdraw from the ECG unless the latter ceases the activity in question. Such prohibitions shall not constitute a means of arbitrary or disguised restriction on co-operation between the members. Review of the competent authority's or body's decision by a judicial authority shall be possible.

5 Notwithstanding the rules on dissolution of the ECG under the present Protocol and the statutes, at the request of a competent authority with a legitimate interest, a competent court or the competent authority of a party where the ECG has its headquarters may order the ECG to be wound up if it finds that the ECG is acting outside the tasks entrusted to it. The competent court or authority may allow the ECG time to rectify the situation. If the ECG fails to do so within the time allowed, it may be declared wound up.

Article 12 – Financial audit

1 The management and budget implementation of the ECG shall be subject to financial audit in accordance with the national law of the Party in which it has its headquarters. This State shall inform the other States whose territorial communities or authorities are members of the ECG without delay of the results of the audit and of the measures taken concerning the ECG.

2 Any other State implicated either by its direct participation in the ECG or through the participation of its territorial communities or authorities or other legal persons listed in Article 3, paragraph 1, may, only on its territory and in accordance with the national law applicable, carry out a financial audit of the ECG. The ECG and the States of the members shall be informed in advance.

Part II**Article 13 – Implementation of the Protocol**

- 1 The Parties shall take such legislative, administrative or other measures as are appropriate to ensure that the provisions of Part I are implemented.
- 2 In order to facilitate implementation of this Protocol, an appendix will provide the more detailed, but optional provisions for the establishment and operation of ECGs. The Parties wishing to introduce into their national law all or part of the provisions of the appendix may do so in accordance with the relevant constitutional and legislative procedures.
- 3 The provisions of the appendix may be reproduced as they appear or may be adapted to meet the needs of the Parties concerned.
- 4 The Parties may declare that the provisions of the appendix, once introduced into their national legal system, constitute the implementing provisions referred to in paragraph 1.
- 5 The provisions of the appendix do not constitute an authoritative interpretation of the provisions included in Part I.
- 6 The provisions of the appendix shall be drafted by the Council of Europe and appended to this Protocol as soon as they are approved by the Committee of Ministers.

Article 14 – Information

- 1 The Parties shall inform their territorial communities or authorities of the measures taken to implement this Protocol.
- 2 The Parties shall notify the Secretary General of the Council of Europe of measures taken to implement this Protocol.
- 3 The Parties shall forward to the Secretary General of the Council of Europe all appropriate information on ECGs set up pursuant to this Protocol.

Article 15 – Applicability of other treaties

This Protocol shall not affect the applicability of treaties existing between the Parties in matters of transfrontier or interterritorial co-operation or the ability of the Parties to conclude new treaties on the subject if they so wish.

Article 16 – Scope of Application

- 1 Each State shall, in a declaration deposited with the Secretary General of the Council of Europe at the time of ratification, acceptance, approval or accession, designate the categories of territorial communities or authorities and legal persons mentioned under Article 3, paragraph 1, which it excludes from the scope of this Protocol.
- 2 For the purpose of applying this Protocol, autonomous public communities or authorities vested with their own legislative power under the national law of the Party in whose jurisdiction they are situated shall be considered as "territorial communities or authorities", without prejudice to the provisions of paragraph 1.
- 3 Any declaration made under paragraph 1 may be altered by a notification addressed to the Secretary General. Such notification shall become effective on the day of its receipt.

Article 17 – Reservations

No reservations in respect of this Protocol shall be permitted.

Article 18 – Terms and definitions

The terms and definitions used in this Protocol have the same meaning and purpose as the same terms and definitions given in the European Outline Convention on Transfrontier Co-operation between Territorial Communities or Authorities, its Additional Protocol and Protocol No. 2.

Part III

Article 19 – Signature and entry into force of the Protocol

- 1 This Protocol shall be open for signature by the States signatory to the European Outline Convention on Transfrontier Co-operation between Territorial Communities or Authorities. It shall be subject to ratification, acceptance or approval. A Signatory to this Protocol may not ratify, accept or approve it unless it has previously or simultaneously ratified, accepted or approved the European Outline Convention. Instruments of ratification, acceptance or approval shall be deposited with the Secretary General of the Council of Europe.

2 This Protocol shall enter into force on the first day of the month following the expiration of a period of three months after the date of deposit of the fourth instrument of ratification, acceptance or approval.

3 In respect of any Signatory State which subsequently expresses its agreement to be bound by it, the Protocol shall enter into force on the first day of the month following the expiration of a period of three months after the date of deposit of the instrument of ratification, acceptance or approval.

Article 20 – Accession

1 After the entry into force of this Protocol, any State which has acceded to the European Outline Convention may also accede to this Protocol.

2 Accession shall be effected by the deposit with the Secretary General of the Council of Europe of an instrument of accession, which shall take effect on the first day of the month following the expiration of a period of three months after the date of its deposit.

Article 21 – Denunciation

1 Any Party may, at any time, denounce this Protocol by means of a notification addressed to the Secretary General of the Council of Europe. Such denunciation shall become effective on the first day of the month following the expiration of a period of six months after the date of receipt of such notification by the Secretary General.

2 If this Protocol is denounced, the legal personality and capacity of the ECGs established prior to the denunciation shall be unaffected.

Article 22 – Notifications

The Secretary General of the Council of Europe shall notify the member States of the Council of Europe and any other State which has acceded to this Protocol of:

- a any signature;
- b the deposit of any instrument of ratification, acceptance, approval or accession;
- c any date of entry into force of this Protocol in accordance with Articles 19 and 20;
- d any domestic legislation implementing the provisions of this Protocol pursuant to Article 13, paragraph 1;
- e the approval of the appendix, or parts thereof, by the Committee of

Ministers of the Council of Europe;

f any declaration received in application of the provisions of Article 4, paragraph 6, Article 13, paragraph 4, and of Article 16, paragraphs 1 and 3, or any notification of modification of such declarations;

g any other act, notification or communication relating to this Protocol.

In witness thereof the undersigned, being duly authorised thereto, have signed this Protocol.

Done at Utrecht, on the 16th day of November 2009, in English and French, both texts being equally authentic, in a single copy which shall be deposited in the archives of the Council of Europe. The Secretary General of the Council of Europe shall transmit certified copies to each member State of the Council of Europe and to any State which has acceded to this Protocol.

Μέρος ΙΙ

**ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΣΥΜΒΑΣΗ - ΠΛΑΙΣΙΟ ΓΙΑ ΔΙΑΣΥΝΟΡΙΑΚΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ
ΜΕΤΑΞΥ ΤΟΠΙΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ Η ΑΡΧΩΝ**

Μαδρίτη, 21.5.1980

Προοίμιο

Τα Κράτη μέλη του Συμβουλίου της Ευρώπης, τα οποία υπογράφουν τη Σύμβαση αυτή,

Θεωρώντας ότι ο στόχος του Συμβουλίου της Ευρώπης είναι να επιτύχει μεγαλύτερη ενότητα μεταξύ των μελών του και να προάγει συνεργασία μεταξύ αυτών.

Θεωρώντας ότι, όπως ορίζεται στο Άρθρο 1 του καταστατικού του Συμβουλίου της Ευρώπης, ο στόχος αυτός θα επιδιωχθεί ιδιαίτερα με συμφωνίες στον τομέα της διοίκησης

Θεωρώντας ότι το Συμβούλιο της Ευρώπης διασφαλίζει τη συμμετοχή των τοπικών κοινοτήτων ή αρχών της Ευρώπης στην επίτευξη του στόχου της

Θεωρώντας τη δυνητική σημασία, για την επιδίωξη του σκοπού αυτού, της συνεργασίας μεταξύ τοπικών κοινοτήτων ή αρχών στα σύνορα, σε τέτοιους τομείς όπως της περιφερειακής, αστικής και αγροτικής ανάπτυξης, προστασίας

του περιβάλλοντος, της βελτίωσης των δημοσίων εγκαταστάσεων και υπηρεσιών και αμοιβαίας σύνδρομής σε περιπτώσεις έκτακτης ανάγκης.

Έχοντας υπόψη προηγούμενη εμπειρία η οποία δείχνει ότι η συνεργασία μεταξύ τοπικών και περιφερειακών αρχών στην Ευρώπη καθιστά ευκολότερο γι' αυτούς να εκτελέσουν αποτελεσματικά τα καθήκοντα τους και συμβάλλει ιδιαίτερα στη βελτίωση και ανάπτυξη των συνοριακών περιοχών.

Έχοντας αποφασίσει να προάγουν τέτοια συνεργασία κατά το μέτρο του δυνατού και να συμβάλλουν με τον τρόπο αυτό στην οικονομική και κοινωνική πρόοδο των συνοριακών περιοχών και στο πνεύμα της αλληλεγγύης το οποίο ενώνει τους λαούς της Ευρώπης.

Έχουν αποφασίσει τα ακόλουθα:

Άρθρο 1

Κάθε Συμβαλλόμενο Μέρος αναλαμβάνει να διευκολύνει και καλλιεργεί διασυνοριακή συνεργασία μεταξύ τοπικών κοινοτήτων ή αρχών εντός της δικαιοδοσίας του και τοπικών κοινοτήτων ή αρχών εντός της δικαιοδοσίας άλλων Συμβαλλομένων Μερών. Προσπαθεί να προάγει τη σύναψη οποιωνδήποτε συμφωνιών και διευθετήσεων που δυνατό να αποδειχθούν αναγκαίες προς το σκοπό αυτό με δέουσα προσοχή στις διαφορετικές συνταγματικές διατάξεις κάθε Μέρους.

Άρθρο 2

1. Για το σκοπό της Σύμβασης αυτής, διασυνοριακή συνεργασία σημαίνει οποιαδήποτε συμφωνημένη πράξη που προορίζεται για να ενθαρρύνει και καλλιεργεί τις γειτονικές σχέσεις μεταξύ τοπικών κοινοτήτων ή αρχών ή αρχών εντός της δικαιοδοσίας δύο ή περισσοτέρων Συμβαλλόμενων Μερών και τη σύναψη οποιασδήποτε συμφωνίας και διευθέτησης αναγκαίας προς το σκοπό αυτό. Η διασυνοριακή συνεργασία λαμβάνει χώρα εντός του πλαισίου των εξουσιών των τοπικών κοινοτήτων ή αρχών όπως ορίζεται στο εσωτερικό δίκαιο. Το πεδίο εφαρμογής και φύση τέτοιων εξουσιών δεν μεταβάλλεται από τη Σύμβαση αυτή.

2. Για το σκοπό της Σύμβασης αυτής, η έκφραση «τοπικές κοινότητες ή αρχές» σημαίνει κοινότητες, αρχές ή σώματα που ασκούν τοπικές και περιφερειακές αρμοδιότητες και θεωρούνται ως τέτοιες δυνάμει του εσωτερικού δικαίου κάθε Κράτους. Ωστόσο, κάθε Συμβαλλόμενο Μέρος δύναται, κατά το χρόνο υπογραφής της Σύμβασης αυτής ή με μεταγενέστερη γνωστοποίηση στο Γενικό Γραμματέα του Συμβουλίου της Ευρώπης, να ονομάσει τις κοινότητες, αρχές ή σώματα, αντικείμενα και μορφές των οποίων προτίθεται να περιορίσει το πεδίο εφαρμογής της Σύμβασης ή τα οποία προτίθεται να εξαιρέσει από το πεδίο εφαρμογής της.

Άρθρο 3

1. Για το σκοπό της Σύμβασης αυτής, τα Συμβαλλόμενα Μέρη, τηρουμένων των διατάξεων του Άρθρου 2, παραγραφος 2, ενθαρρύνουν οποιαδήποτε πρωτοβουλία από τοπικές κοινότητες και αρχές εμπνευσμένη από τις διευθετήσεις - πλαίσιο μεταξύ τοπικών κοινοτήτων και αρχών που καταρτίστηκαν από το Συμβούλιο της Ευρώπης. Εάν το κρίνουν αναγκαίο

δύνανται να λάβουν υπόψη τα σχέδια διμερών ή πολυμερών διακρατικών συμφωνιών που καταρτίστηκαν από το Συμβούλιο της Ευρώπης και προορίζονται για να διευκολύνουν τη συνεργασία μεταξύ τοπικών κοινοτήτων και αρχών.

Οι συναφθείσες διευθετήσεις και συμφωνίες δυνατό να βασίζονται στα σχέδια και συμφωνίες-πλαίσιο, νόμους και συμβάσεις που επισυνάπτονται στη Σύμβαση αυτή, με αρίθμηση 1.1 έως 1.5 και 2.1 έως 2.6² με οποιεσδήποτε αλλαγές απαιτούνται από τη συγκεκριμένη κατάσταση του κάθε Συμβαλλόμενου Μέρους. Το μοντέλο αυτό και συμφωνίες - πλαίσιο, νόμοι και συμβάσεις προορίζονται για καθοδήγηση μόνο και δεν έχουν ισχύ συνθήκης.

2. Εάν τα Συμβαλλόμενα Μέρη θεωρήσουν αυτό αναγκαίο, να συνάψουν διακρατικές συμφωνίες, αυτές δυνατό, μεταξύ άλλων, να καθορίσουν το περιεχόμενο, μορφές και όρια εντός των οποίων οι επηρεαζόμενες τοπικές κοινότητες και αρχές που ασχολούνται με διασυνοριακή συνεργασία δυνατό να ενεργήσουν. Κάθε συμφωνία δυνατό επίσης να ορίζει τις αρχές ή σώματα στα οποία εφαρμόζεται

3. Οι πιο πάνω διατάξεις δεν εμποδίζουν τα Συμβαλλόμενα Μέρη να προσφεύγουν, με κοινή συγκατάθεση, σε άλλες μορφές διασυνοριακής συνεργασίας. Παρομοίως, οι διατάξεις της Σύμβασης αυτής, δεν πρέπει να ερμηνεύονται ως ακυρώνουσες υφιστάμενες συμφωνίες για συνεργασία.

4. Συμφωνίες και διευθετήσεις συνάπτονται λαμβανόμενων υπόψη της δικαιοδοσίας που προνοείται από το εσωτερικό δίκαιο κάθε Συμβαλλόμενου Μέρους αναφορικά με διεθνείς σχέσεις και γενική πολιτική και οποιωνδήποτε κανόνων ελέγχου ή επίβλεψης στους οποίους δυνατό να υπόκεινται οι τοπικές κοινότητες ή αρχές.

² Επιπρόσθετα σχέδια και συμφωνίες - πλαίσιο έχουν εξουσιοδοτηθεί για δημοσίευση επισυνάπτονται στη Σύμβαση αυτή και αριθμούνται 1.6 έως 1.14 και 2.7 έως 2.16.

5. Προς το σκοπό αυτό, οποιοδήποτε Συμβαλλόμενο Μέρος δύναται, όταν υπογράφει την παρούσα Σύμβαση ή σε μεταγενέστερη επικοινωνία με τον Γενικό Γραμματέα του Συμβουλίου της Ευρώπης, να καθορίσει τις αρχές που είναι αρμόδιες δυνάμει του εσωτερικού του δικαίου για άσκηση ελέγχου ή επίβλεψης αναφορικά με τις επηρεαζόμενες τοπικές κοινότητες και αρχές.

Άρθρο 4

Κάθε Συμβαλλόμενο Μέρος προσπαθεί να επιλύσει οποιεσδήποτε νομικές, διοικητικές ή τεχνικές δυσκολίες, οι οποίες δυνατό να εμποδίσουν την ανάπτυξη και ομαλή ροή της διασυνοριακής συνεργασίας και διαβουλεύεται με το άλλο επηρεαζόμενο Συμβαλλόμενο Μέρος ή Μέρη στον απαιτούμενο βαθμό.

Άρθρο 5

Τα Συμβαλλόμενα Μέρη εξετάζουν τη σκοπιμότητα της χορηγίας στις τοπικές κοινότητες ή αρχές που ασχολούνται με διασυνοριακή συνεργασία σύμφωνα με τις διατάξεις της Σύμβασης αυτής, των ίδιων διευκολύνσεων ως εάν να συνεργάζονται σε εθνικό επίπεδο.

Άρθρο 6

Κάθε Συμβαλλόμενο Μέρος παρέχει στο μέγιστο δυνατό βαθμό οποιεσδήποτε πληροφορίες ζητηθούν από άλλο Συμβαλλόμενο Μέρος ώστε να διευκολύνει την εκτέλεση από το τελευταίο των υποχρεώσεων του δυνάμει της Σύμβασης αυτής.

Άρθρο 7

Κάθε Συμβαλλόμενο Μέλος διασφαλίζει ότι οι ενδιαφερόμενες τοπικές κοινότητες ή αρχές είναι ενήμερες των διαθέσιμων σε αυτές μέσων δράσης δυνάμει της Σύμβασης αυτής.

Άρθρο 8

1. Τα Συμβαλλόμενα Μέρη διαβιβάζουν στον Γραμματέα του Συμβουλίου της Ευρώπης όλες τις σχετικές πληροφορίες αναφορικά με τις συμφωνίες και διευθετήσεις που προνοούνται στο Άρθρο 3.

2. Οποιαδήποτε πρόταση η οποία γίνεται από ένα ή περισσότερα Συμβαλλόμενα Μέρη με σκοπό να προσθέσει στη, ή να επεκτείνει τη Σύμβαση αυτή ή του μοντέλου των συμφωνιών και διευθετήσεων, κοινοποιείται στον Γενικό Γραμματέα του Συμβουλίου της Ευρώπης. Ο Γενικός Γραμματέας έπειτα, την υποβάλλει στην Επιτροπή Υπουργών του Συμβουλίου της Ευρώπης η οποία αποφασίζει για τις ενέργειες που θα ληφθούν.

Άρθρο 9

1. Η Σύμβαση αυτή είναι ανοικτή για υπογραφή από τα Κράτη μέλη του Συμβουλίου της Ευρώπης. Υπόκειται σε επικύρωση, αποδοχή ή έγκριση. Τα έγγραφα επικύρωσης, αποδοχής ή έγκρισης θα κατατεθούν στο Γενικό Γραμματέα του Συμβουλίου της Ευρώπης.

2. Η Σύμβαση τίθεται σε ισχύ τρεις μήνες μετά την ημερομηνία κατάθεσης του τετάρτου εγγράφου επικύρωσης, αποδοχής ή έγκρισης,

τηρουμένου ότι, τουλάχιστον δύο από τα Κράτη που έχουν εκτελέσει τη διατύπωση αυτή, κατέχουν κοινό σύνορο.

3. Σε σχέση με υπογράφων Κράτος που μεταγενέστερα επικυρώνει, αποδέχεται ή εγκρίνει, η Σύμβαση τίθεται σε ισχύ τρεις μήνες μετά την ημερομηνία κατάθεσης του εγγράφου επικύρωσης, αποδοχής ή έγκρισης.

Άρθρο 10

1. Μετά την έναρξη ισχύος της Σύμβασης αυτής, η Επιτροπή Υπουργών του Συμβουλίου της Ευρώπης δύναται να αποφασίσει ομόφωνα να καλέσει οποιοδήποτε Ευρωπαϊκό μη – μέλος Κράτος να προσχωρήσει σε αυτή. Η πρόσκληση πρέπει να λάβει τη θητή συμφωνία καθενός από τα Κράτη τα οποία έχουν επικυρώσει τη Σύμβαση.

2. Τέτοια προσχώρηση πραγματοποιείται με κατάθεση στον Γενικό Γραμματέα του Συμβουλίου της Ευρώπης εγγράφου προσχώρησης, το οποίο τίθεται σε ισχύ τρεις μήνες μετά την ημερομηνία κατάθεσης του.

Άρθρο 11

1. Οποιοδήποτε Συμβαλλόμενο Μέρος δύναται, στο μέτρο που το αφορά, να καταγγείλει τη Σύμβαση αυτή με γνωστοποίηση που απευθύνεται στον Γενικό Γραμματέα του Συμβουλίου της Ευρώπης.

2. Τέτοια καταγγελία τίθεται σε ισχύ έξι μήνες μετά την ημερομηνία παραλαβής τέτοιας γνωστοποίησης από τον Γενικό Γραμματέα.

Άρθρο 12

Ο Γενικός Γραμματέας του Συμβουλίου της Ευρώπης γνωστοποιεί στα Κράτη μέλη του Συμβουλίου της Ευρώπης και σε οποιοδήποτε Κράτος που έχει προσχωρήσει στη Σύμβαση αυτή για :

- α. οποιαδήποτε υπογραφή·
- β. οποιαδήποτε κατάθεση εγγράφου επικύρωσης, αποδοχής, έγκρισης ή προσχώρησης·
- γ. οποιαδήποτε ημερομηνία έναρξης ισχύος της Σύμβασης αυτής, σύμφωνα με το Άρθρο 9 αυτής·
- δ. οποιαδήποτε δήλωση λήφθηκε δυνάμει των διατάξεων της παραγράφου 2, του Άρθρου 2 ή της παραγράφου 5 του Άρθρου 3·
- ε. οποιαδήποτε γνωστοποίηση λήφθηκε δυνάμει των διατάξεων του Άρθρου 11 και την ημερομηνία κατά την οποία η καταγγελία τίθεται σε ισχύ.

Σε μαρτυρία των ανωτέρω, οι υπογεγραμμένοι, δεόντως εξουσιοδοτημένοι για το σκοπό αυτό, έχουν υπογράψει τη Σύμβαση αυτή.

Έγινε στη Μαδρίτη, την 21^η ημέρα του Μαΐου του 1980, στην Αγγλική και Γαλλική, με τα δύο κείμενα εξίσου αυθεντικά, σε ενιαίο αντίγραφο το οποίο θα κατατεθεί στο αρχείο του Συμβουλίου της Ευρώπης.

Ο Γενικός Γραμματέας του Συμβουλίου της Ευρώπης διαβιβάζει πιστοποιημένα αντίγραφα σε κάθε Κράτος μέλος του Συμβουλίου της Ευρώπης και σε οποιοδήποτε Κράτος που έχει κληθεί να προσχωρήσει στη Σύμβαση αυτή.

ΣΧΕΔΙΑ ΚΑΙ ΣΥΜΦΩΝΙΕΣ - ΠΛΑΙΣΙΟ, ΝΟΜΟΙ ΚΑΙ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΔΙΑΣΥΝΟΡΙΑΚΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΜΕΤΑΞΥ ΤΟΠΙΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ Ή ΑΡΧΩΝ⁽²⁾.

Το προοδευτικό αυτό σύστημα του μοντέλου συμφωνιών επινοήθηκε με διαχωρισμό μεταξύ δύο κυρίων κατηγοριών που ορίζονται σύμφωνα με το επίπεδο στο οποίο συνάπτεται η συμφωνία:

- μοντέλο διακρατικών συμφωνιών για διασυνοριακή συνεργασία σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο
- συμφωνίες - πλαίσιο, συμβάσεις και νόμοι ικανά να παρέχουν βάση για διασυνοριακή συνεργασία μεταξύ τοπικών αρχών ή κοινοτήτων.

Όπως φαίνεται στον πίνακα πιο κάτω, μόνο τα δύο μοντέλα διακρατικών συμφωνιών για την προώθηση της διασυνοριακής συνεργασίας και περιφερειακού διασυνοριακού συνδέσμου εμπίπτουν αποκλειστικά εντός της δικαιοδοσίας των Κρατών. Οι άλλες διακρατικές συμφωνίες απλά αντίγρουν νομικό πλαίσιο για τη σύναψη των συμφωνιών ή συμβάσεων μεταξύ τοπικών αρχών ή κοινοτήτων, τα πλαίσια των οποίων έχουν τοποθετηθεί στην δεύτερη κατηγορία.

1. Μοντέλο διακρατικών συμφωνιών

Γενικές διατάξεις για μοντέλα συμφωνιών

1.1 Μοντέλο διακρατικής συμφωνίας για την προαγωγή διασυνοριακής συνεργασίας.

1.2 Μοντέλο διακρατικής συμφωνίας για περιφερειακή διασυνοριακή διαβούλευση.

² Όπως αναφέρεται στο Άρθρο 3, πρώτη παράγραφος, δεύτερη υποπαράγραφος, της Σύμβασης, το μοντέλο και συμφωνίες-πλαίσιο, νόμοι και συμβάσεις προορίζονται για καθοδήγηση μόνο και δεν έχουν ισχύ συνθήκης.

1.3 Μοντέλο διακρατικής συμφωνίας για τοπική διασυνοριακή διαβούλευση.

1.4 Μοντέλο διακρατικής συμφωνίας για συμβατική διασυνοριακή συνεργασία μεταξύ τοπικών αρχών.

1.5 Μοντέλο διακρατικής συμφωνίας για όργανα διασυνοριακής συνεργασίας μεταξύ τοπικών αρχών.

1.6 Μοντέλο συμφωνίας για διαπεριφερειακή και /ή διαδημοτική οικονομική και κοινωνική συνεργασία.

1.7 Μοντέλο συμφωνίας για διακρατική συνεργασία στον τομέα του χωρικού σχεδιασμού.

1.8 Μοντέλο συμφωνίας για διαπεριφερειακή ή και την διαδημοτική διασυνοριακή συνεργασία στον τομέα του χωρικού σχεδιασμού.

1.9 Μοντέλο συμφωνίας για τη δημιουργία και διεύθυνση διασυνοριακών πάρκων.

1.10 Μοντέλο συμφωνίας για τη δημιουργία και διεύθυνση διασυνοριακών αγροτικών πάρκων.

1.11 Μοντέλο διακρατικής συμφωνίας για διασυνοριακή συνεργασία σε θέματα αναφορικά με τη δια βίου εκπαίδευση, πληροφόρηση, εργοδότηση και όρους εργασίας.

1.12 Μοντέλο διακρατικής συμφωνίας για την προαγωγή διασυνοριακής ή υπερεθνικής σχολικής συνεργασίας.

1.13 Μοντέλο συμφωνίας για διασυνοριακή ή διεδαφική συνεργασία αναφορικά με τη χρήση της γης κατά μήκος διασυνοριακών ποταμών.

1.14 Μοντέλο διακρατικής συμφωνίας (διμερής ή πολυμερής) για διασυνοριακή συνεργασία συγκεντρώσεων προσώπων που έχουν νομική προσωπικότητα και Παράρτημα.

2. Συμφωνίες-Πλαίσιο, νόμοι και συμβάσεις μεταξύ τοπικών αρχών

2.1 Συμφωνία-Πλαίσιο για την ίδρυση προξενικής ομάδας μεταξύ τοπικών αρχών.

2.2 Συμφωνία-Πλαίσιο για συντονισμό στη διεύθυνση διασυνοριακών τοπικών δημόσιων σχέσεων.

2.3 Συμφωνία-Πλαίσιο για την ίδρυση ιδιωτικών διασυνοριακών συνδέσμων.

2.4 Συμβόλαιο-Πλαίσιο για την παροχή προμηθειών ή υπηρεσιών μεταξύ τοπικών αρχών στις συνοριακές περιοχές (τύπου ιδιωτικού δικαίου).

2.5 Συμβόλαιο-Πλαίσιο για την παροχή προμηθειών ή υπηρεσιών μεταξύ τοπικών αρχών στις συνοριακές περιοχές (τύπου δημοσίου δικαίου).

2.6 Συμφωνία-Πλαίσιο για ίδρυση οργανισμού διασυνοριακής συνεργασίας μεταξύ τοπικών αρχών.

2.7 Μοτέλο συμφωνίας για διαπεριφερειακή και/ή διαδημοτική οικονομική και κοινωνική συνεργασία (βλέπε παράγραφο 1.6).

2.8 Μοντέλο συμφωνίας για διαπεριφερειακή και/ή διαδημοτική διασυνοριακή συνεργασία στον τομέα του χωρικού σχεδιασμού. (βλέπε παράγραφο 1.8).

2.9 Μοντέλο συμφωνίας για τη δημιουργία και διεύθυνση διασυνοριακών πάρκων (βλέπε παράγραφο 1.9).

2.10 Μοντέλο συμφωνίας για τη δημιουργία και διεύθυνση διασυνοριακών αγροτικών πάρκων (βλέπε παράγραφο 1.10).

2.11 Μοντέλο συμφωνίας για τη δημιουργία και διεύθυνση διασυνοριακών πάρκων μεταξύ συνδέσμων ιδιωτικού δικαίου.

2.12 Μοντέλο συμφωνίας μεταξύ τοπικών και περιφερειακών αρχών για την ανάπτυξη της διασυνοριακής συνεργασίας στην προστασία και αμοιβαία βοήθεια σε περίπτωση καταστροφών που λαμβάνουν χώρα στις συνοριακές περιοχές.

2.13 Μοντέλο συμφωνίας για την υπερεθνική συνεργασία μεταξύ σχολειών και τοπικών κοινοτήτων.

2.14 Μοντέλο συμφωνίας για την ίδρυση διασυνοριακού σχολικού προγράμματος.

2.15 Μοντέλο συμφωνίας για διασυνοριακή ή διεδαφική συνεργασία αναφορικά με τη χρήση γης κατά μήκος διασυνοριακών ποταμών.

2.16 Μοντέλο συμφωνίας για διασυνοριακή συνεργασία που εγκαθιστά τους νόμους της διασυνοριακής συνεργασίας ομάδων προσώπων που έχουν νομική προσωπικότητα και Παράρτημα.

**ΠΡΟΣΘΕΤΟ ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ
ΣΥΜΒΑΣΗΣ - ΠΛΑΙΣΙΟ ΓΙΑ
ΔΙΑΣΥΝΟΡΙΑΚΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΜΕΤΑΞΥ
ΤΟΠΙΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ Η ΑΡΧΩΝ**

Στρασβούργο, 9.11.1995

Τα Κράτη μέλη του Συμβουλίου της Ευρώπης τα οποία υπογράφουν το Πρωτόκολλο αυτό της Ευρωπαϊκής Σύμβασης - Πλαίσιο για Διασυνοριακή Συνεργασία μεταξύ Τοπικών Κοινοτήτων ή Αρχών (στο εξής αναφερόμενη ως «η Σύμβαση - Πλαίσιο»),

Βεβαιώνοντας τη σημασία της υπερσυνοριακής συνεργασίας μεταξύ τοπικών κοινοτήτων ή αρχών στις συνοριακές περιοχές:

Αποφασισμένοι να λάβουν περαιτέρω μέτρα για να εξασφαλίσουν υπερσυνοριακή συνεργασία μεταξύ τοπικών κοινοτήτων ή αρχών.

Επιθυμώντας να διευκολύνουν και αναπτύξουν διασυνοριακή συνεργασία μεταξύ τοπικών κοινοτήτων ή αρχών που βρίσκονται στις συνοριακές περιοχές:

Αναγνωρίζοντας την ανάγκη να προσαρμοστεί η Σύμβαση - Πλαίσιο στην πραγματική κατάσταση στην Ευρώπη:

Θεωρώντας ότι θα ήταν κατάλληλο να συμπληρώσουν τη Σύμβαση - Πλαίσιο με σκοπό να ενδυναμώσουν την υπερσυνοριακή συνεργασία μεταξύ τοπικών κοινοτήτων ή αρχών.

Έχοντας υπόψη τον Ευρωπαϊκό Χάρτη της Τοπικής Αυτοδιοίκησης:

Έχοντας κατά νου τη Δήλωση για διασυνοριακή συνεργασία στην Ευρώπη, στην οποία προέβη η Επιτροπή Υπουργών με την ευκαιρία της 40^{ης} επετείου του Συμβουλίου της Ευρώπης και με την οποία μεταξύ άλλων, ζητήθηκε συνεχής δράση προκειμένου να αρθούν σταδιακά τα κάθε είδους εμπόδια-διοικητικά, νομικά, πολιτικά ή ψυχολογικά-που παρακαλύουν την ανάπτυξη διασυνοριακών σχεδίων.

Έχουν συμφωνήσει τις ακόλουθες πρόσθετες διατάξεις:

Άρθρο 1

1. Κάθε Συμβαλλόμενο Μέρος αναγνωρίζει και σέβεται το δικαίωμα των τοπικών κοινοτήτων ή αρχών δυνάμει της δικαιοδοσίας του και που αναφέρεται στα Άρθρα 1 και 2 της Σύμβασης - Πλαίσιο να συνάπτουν συμφωνίες διασυνοριακής συνεργασίας με τοπικές κοινότητες ή αρχές άλλων Κρατών σε ισότιμους τομείς υπευθυνότητας, σύμφωνα με τις διαδικασίες που ορίζονται στις σχετικές διατάξεις, σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο και κατά το μέτρο που τέτοιες συμφωνίες συνάδουν με τις διεθνείς δεσμεύσεις του Μέρους.

2. Συμφωνία διασυνοριακής συνεργασίας συνεπάγεται μόνο τις ευθύνες των τοπικών κοινοτήτων ή αρχών σι οποίες την έχουν συνάψει.

Άρθρο 2

Αποφάσεις που λαμβάνονται από κοινού δυνάμει συμφωνίας διασυνοριακής συνεργασίας εφαρμόζονται από τοπικές κοινότητες ή αρχές εντός του εθνικού τους νομικού συστήματος, σύμφωνα με το εθνικό τους δίκαιο. Αποφάσεις που εφαρμόζονται κατά αυτό τον τρόπο, θα θεωρούνται ότι έχουν την ίδια νομική ισχύ και αποτελέσματα όπως τα μέτρα που λαμβάνονται από αυτές τις κοινότητες ή αρχές δυνάμει του εθνικού τους νομικού συστήματος.

Άρθρο 3

Συμφωνία διασυνοριακής συνεργασίας που συνάπτεται από τοπικές κοινότητες ή αρχές, δυνατό να συστήνει σώμα διασυνοριακής συνεργασίας, το οποίο δυνατό να έχει ή να μην έχει νομική προσωπικότητα. Η συμφωνία καθορίζει κατά πόσο το σώμα, λαμβανομένων υπόψη των ευθυνών που του έχουν παραχωρηθεί και των διατάξεων του εθνικού δικαίου, θα θεωρηθεί οντότητα δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου εντός των εθνικών νομικών συστημάτων στα οποία ανήκουν οι τοπικές κοινότητες ή αρχές που συνάπτουν τη συμφωνία.

Άρθρο 4

1. Όταν το σώμα διασυνοριακής συνεργασίας έχει νομική προσωπικότητα, τέτοια προσωπικότητα θα είναι όπως ορίζεται στο δίκαιο του Συμβαλλόμενου Μέρους στο οποίο βρίσκεται η έδρα του. Η νομική προσωπικότητα του σώματος αναγνωρίζεται από τα άλλα Συμβαλλόμενα Μέρη τα οποία έχουν τοπικές κοινότητες ή αρχές, μέρη της διασυνοριακής συμφωνίας, σύμφωνα με το εθνικό τους δίκαιο.

2. Το σώμα διασυνοριακής συνεργασίας εκτελεί τις ευθύνες που έχουν παραχωρηθεί σε αυτό από τις τοπικές κοινότητες ή αρχές σύμφωνα με το

σκοπό του και κατά τον τρόπο που προνοείται στο εθνικό δίκαιο από το οποίο διέπεται. Επομένως:

α. ενέργεια από σώμα διασυνοριακής συνεργασίας διέπεται από το καταστατικό του και από το δίκαιο του Κράτους της έδρας:

β. το σώμα διασυνοριακής συνεργασίας δεν θα είναι ωστόσο, εξουσιοδοτούμενο, να λαμβάνει μέτρα τα οποία εφαρμόζονται γενικώς ή τα οποία δυνατό να επηρεάσουν τα δικαιώματα και ελευθερίες ατόμων.

γ. το σώμα διασυνοριακής συνεργασίας θα χρηματοδοτείται από τους προϋπολογισμούς των τοπικών κοινοτήτων ή αρχών. Δεν θα είναι εξουσιοδοτημένο να επιβάλλει φόρους οικονομικής φύσεως. Δύναται, όπου ενδείκνυται, να λαμβάνει αμοιβή σε σχέση με υπηρεσίες που παρέχονται από αυτό στις τοπικές κοινότητες ή αρχές, χρήστες ή τρίτα μέρη.

δ. το σώμα διασυνοριακής συνεργασίας έχει ετήσιο κατ' εκτίμηση προϋπολογισμό και καταρτίζει ισολογισμό, ο οποίος θα εγκριθεί από ελεγκτές ανεξάρτητους από τις τοπικές κοινότητες ή αρχές, μέρη της Σύμβασης.

Άρθρο 5

1. Τα Συμβαλλόμενα Μέρη δύνανται, εάν το εθνικό τους δίκαιο το επιτρέπει, να αποφασίσουν ότι το σώμα διασυνοριακής συνεργασίας θα είναι οντότητα δημοσίου δικαίου και ότι, για τους σκοπούς του νομικού συστήματος κάθε Συμβαλλόμενου Μέρους, οποιαδήποτε μέτρα τα οποία λαμβάνει θα έχουν την ίδια νομική ισχύ και αποτελέσματα ως εάν να είχαν ληφθεί από τις τοπικές κοινότητες ή αρχές οι οποίες σύναψαν τη συμφωνία.

2. Ωστόσο, η συμφωνία δυνατό να καθορίζει ότι εναπόκειται στις τοπικές κοινότητες ή αρχές οι οποίες σύναψαν τη συμφωνία, να εκτελέσουν τέτοια μέτρα, ειδικά όπου τα μέτρα δυνατό να επηρεάσουν τα δικαιώματα, ελευθερίες και συμφέροντα ατόμων. Επιπλέον, κάθε Συμβαλλόμενο Μέρος δύναται να προνοήσει ότι γενικές ευθύνες δεν μπορούν να αποδοθούν στο σώμα διασυνοριακής συνεργασίας και ότι τέτοιο σώμα δεν θα είναι εξουσιοδοτημένο να λαμβάνει μέτρα τα οποία εφαρμόζονται γενικώς.

Άρθρο 6

1. Μέτρα που λαμβάνονται από τοπικές κοινότητες ή αρχές δυνάμει συμφωνίας διασυνοριακής συνεργασίας θα υπόκεινται στην ίδια επίβλεψη ως το δίκαιο κάθε Συμβαλλόμενου Μέρους ορίζει, σε σχέση με οποιοδήποτε μέτρο λαμβάνεται από τις τοπικές κοινότητες ή αρχές που σύναψαν τη συμφωνία.

2. Μέτρα που λαμβάνονται από σώμα διασυνοριακής συνεργασίας που συστάθηκε διάμει συμφωνίας, υπόκεινται στην επίβλεψη που προνοείται από το δίκαιο του Κράτους στο οποίο βρίσκεται η έδρα του σώματος λαμβανομένων υπόψη, επιπρόσθετα, των συμφερόντων τοπικών κοινοτήτων ή αρχών των άλλων Κρατών. Το σώμα διασυνοριακής συνεργασίας συμμορφώνεται με αιτήματα παροχής πληροφοριών που γίνονται από τις αρχές των Κρατών στις οποίες ανήκουν οι τοπικές κοινότητες ή αρχές. Οι αρχές επίβλεψης των Συμβαλλόμενων Μερών επιδιώκουν να συστήσουν μέσα κατάλληλου συντονισμού και πληροφόρησης.

3. Μέτρα που λαμβάνονται από σώμα όπως αναφέρεται στην παράγραφο 1 του Άρθρου 5, θα υπόκεινται στην ίδια επίβλεψη ως το δίκαιο κάθε Συμβαλλόμενου Μέρους ορίζει, σε σχέση με οποιοδήποτε μέτρο λαμβάνεται από τις τοπικές κοινότητες ή αρχές που συνάπτουν τη συμφωνία.

Άρθρο 7

Οποιεσδήποτε διαφορές προκύπτουν από δραστηριότητες σώματος διασυνοριακής συνεργασίας, θα παραπέμπονται στα δικαστήρια τα οποία είναι αρμόδια δυνάμει του εσωτερικού δικαίου ή δυνάμει διεθνούς συμφωνίας.

Άρθρο 8

1. Κάθε Συμβαλλόμενο Μέρος δηλώνει, όταν υπογράφει το Πρωτόκολλο αυτό ή όταν καταθέτει το έγγραφο επίκυρωσης, αποδοχής ή έγκρισης, κατά πόσο θα εφαρμόσει τις διατάξεις των Άρθρων 4 και 5 ή ενός μόνο από τα άρθρα αυτά.

2. Τέτοια δήλωση μπορεί να τροποποιηθεί σε οποιοδήποτε μεταγενέστερο χρόνο.

Άρθρο 9

Καμία επιφύλαξη δεν επιτρέπεται στις διατάξεις του Πρωτοκόλλου αυτού.

Άρθρο 10

1. Το Πρωτόκολλο αυτό είναι ανοιχτό για υπογραφή από τα Κράτη τα οποία έχουν υπογράψει τη Σύμβαση - Πλαίσιο, τα οποία δύνανται να εκφράσουν τη συγκατάθεση τους να δεσμευτούν είτε με:

α. υπογραφή χωρίς επιφύλαξη επικύρωσης, αποδοχής ή έγκρισης ή

β. υπογραφή που υπόκειται σε επικύρωση, αποδοχή ή έγκριση, ακολουθούμενη από επικύρωση, αποδοχή ή έγκριση.

2. Κράτος μέλος του Συμβουλίου της Ευρώπης δεν δύναται να υπογράψει το Πρωτόκολλο αυτό χωρίς επιφύλαξη επικύρωσης, αποδοχής ή έγκρισης ή να καταθέσει έγγραφο επικύρωσης, αποδοχής ή έγκρισης, εκτός εάν έχει ήδη καταθέσει ή ταυτόχρονα καταθέτει έγγραφο επικύρωσης, αποδοχής ή έγκρισης της Σύμβασης - Πλαισιο.

3. Τα έγγραφα επικύρωσης, αποδοχής ή έγκρισης, κατατίθενται στον Γενικό Γραμματέα του Συμβουλίου της Ευρώπης.

Άρθρο 11

1. Το Πρωτόκολλο αυτό τίθεται σε ισχύ τρεις μήνες μετά την ημερομηνία κατά την οποία τέσσερα Κράτη μέλη του Συμβουλίου της Ευρώπης έχουν εκφράσει τη συγκατάθεσή τους να δεσμευτούν από το Πρωτόκολλο, σύμφωνα με τις διατάξεις του Άρθρου 10.

2. Σε σχέση με οποιοδήποτε Κράτος μέλος το οποίο μεταγενέστερα εκφράζει τη συγκατάθεσή του να δεσμευτεί από αυτό, το Πρωτόκολλο τίθεται σε ισχύ τρεις μήνες μετά την ημερομηνία της υπογραφής του ή κατάθεσης του έγγραφου επικύρωσης, αποδοχής ή έγκρισης.

Άρθρο 12

1. Μετά την έναρξη ισχύος του Πρωτοκόλλου αυτού, οποιοδήποτε Κράτος το οποίο έχει προσχωρήσει στη Σύμβαση - Πλαίσιο, δύναται επίσης να προσχωρήσει στο Πρωτόκολλο.

2. Η Προσχώρηση πραγματοποιείται με κατάθεση στο Γενικό Γραμματέα του Συμβουλίου της Ευρώπης εγγράφου προσχώρησης, το οποίο τίθεται σε ισχύ τρεις μήνες μετά την ημερομηνία κατάθεσης του.

Άρθρο 13

1. Οποιοδήποτε Συμβαλλόμενο Μέρος δύναται, σε οποιοδήποτε χρόνο, να καταγγείλει το Πρωτόκολλο αυτό με γνωστοποίηση που απευθύνεται στο Γενικό Γραμματέα του Συμβουλίου της Ευρώπης.

2. Τέτοια καταγγελία τίθεται σε ισχύ έξι μήνες μετά την ημερομηνία παραλαβής της γνωστοποίησης από τον Γενικό Γραμματέα.

Άρθρο 14

Ο Γενικός Γραμματέας του Συμβουλίου της Ευρώπης γνωστοποιεί στα Κράτη μέλη του Συμβουλίου της Ευρώπης και σε οποιοδήποτε Κράτος το οποίο έχει προσχωρήσει στο Πρωτόκολλο αυτό για :

α. οποιεσδήποτε δηλώσεις υποβλήθηκαν από τα Συμβαλλόμενα Μέρη σύμφωνα με το Άρθρο 8.

β. οποιαδήποτε υπογραφή.

γ. την κατάθεση οποιουδήποτε εγγράφου επικύρωσης, αποδοχής, έγκρισης ή προσχώρησης.

δ. οποιαδήποτε ημερομηνία έναρξης ισχύος του Πρωτοκόλλου αυτού, σύμφωνα με τα Άρθρα 11 και 12.

ε. οποιοδήποτε άλλο μέτρο, γνωστοποίηση τή κοινοποίηση αναφορικά με το Πρωτόκολλο αυτό.

Σε μαρτυρία των ανωτέρω, οι υπογεγραμμένοι δεόντως εξουσιοδοτημένοι για το σκοπό αυτό, έχουν υπογράψει το Πρωτόκολλο αυτό.

Έγινε στο Στρασβούργο, την 9η ημέρα του Νοεμβρίου του 1995, στην Αγγλική και Γαλλική, με τα δύο κείμενα εξίσου αυθεντικά, σε ενιαίο αντίγραφο το οποίο θα κατατεθεί στο αρχείο του Συμβουλίου της Ευρώπης. Ο Γενικός Γραμματέας του Συμβουλίου της Ευρώπης διαβιβάζει πιστοποιημένα αντίγραφα σε κάθε Κράτος μέλος του Συμβουλίου της Ευρώπης και σε οποιοδήποτε Κράτος που έχει κληθεί να προσχωρήσει στο Πρωτόκολλο αυτό.

**ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ ΑΡ. 2 ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ
ΣΥΜΒΑΣΗΣ - ΠΛΑΙΣΙΟ ΓΙΑ
ΔΙΑΣΥΝΟΡΙΑΚΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΜΕΤΑΞΥ
ΤΟΠΙΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ Η ΑΡΧΩΝ
ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΔΙΕΔΑΦΙΚΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ**

Στρασβούργο, 5.5.1998

Προοίμιο

Τα Κράτη μέλη του Συμβουλίου της Ευρώπης τα οποία υπογράφουν αυτό το Πρωτόκολλο Αρ. 2, της Ευρωπαϊκής Σύμβασης - Πλαίσιο για Διασυνοριακή Συνεργασία μεταξύ Τοπικών Κοινοτήτων ή Αρχών,

Θεωρώντας τη σύναψη, στις 9 Νοεμβρίου 1995, του Πρόσθετου Πρωτοκόλλου της Σύμβασης-Πλαίσιο, αναφορικά με τα νομικά αποτελέσματα ενεργειών που εκτελέστηκαν εντός του πλαισίου της διασυνοριακής συνεργασίας και του νομικού καθεστώτος οποιωνδήποτε σωμάτων συνεργασίας που θα συστηθούν από συμφωνίες διασυνοριακής συνεργασίας.

Θεωρώντας ότι, για να εκτελέσουν αποτελεσματικά τις λειτουργίες τους, οι τοπικές κοινότητες ή αρχές συνεργάζονται με αυξανόμενο βαθμό όχι μόνο με γειτονικές αρχές άλλων Κρατών (διασυνοριακή συνεργασία), αλλά επίσης με αλλοδαπές μη-γειτονικές αρχές που έχουν κοινά συμφέροντα (διεδαφική συνεργασία) και ενεργούν κατά αυτό τον τρόπο, όχι μόνο εντός του πλαισίου των σωμάτων διασυνοριακής συνεργασίας και συνδέσμων τοπικών κοινοτήτων ή αρχών αλλά επίσης και σε διμερές επίπεδο.

Έχοντας υπόψη, τη Δήλωση της Βιέννης του 1993, των αρχηγών Κρατών και Κυβερνήσεων των Κρατών μελών, με την οποία αναγνωρίστηκε σχόλιος του Συμβουλίου της Ευρώπης στη δημιουργία μιας Ευρώπης ανοχής και ευημερίας μέσω της διασυνοριακής συνεργασίας των τοπικών κοινοτήτων ή αρχών.

Σημειώνοντας ότι στον τομέα της διεδαφικής συνεργασίας δεν υπάρχει έγγραφο συγκρίσιμο με τη Σύμβαση-Πλαίσιο-

Επιθυμώντας να δώσουν στην διεδαφική συνεργασία διεθνές νομικό πλαίσιο,

Έχουν συμφωνήσει τις ακόλουθες διατάξεις:

Άρθρο 1

Για το σκοπό του Πρωτοκόλλου αυτού, «διεδαφική συνεργασία» σημαίνει οποιαδήποτε συμφωνημένη πάξη που προορίζεται για τη δημιουργία σχέσεων μεταξύ τοπικών κοινοτήτων ή αρχών δύο ή περισσοτέρων Συμβαλλομένων Μερών, άλλες από τις σχέσεις διασυνοριακής συνεργασίας γειτονικών αρχών, περιλαμβανομένων της σύναψης συμφωνιών συνεργασίας με τοπικές κοινότητες ή αρχές άλλων Κρατών.

Άρθρο 2

1. Κάθε Συμβαλλόμενο Μέρος αναγνωρίζει και σέβεται το δικαίωμα των τοπικών κοινοτήτων ή αρχών εντός της δικαιοδοσίας του και που αναφέρεται στα Άρθρα 1 και 2 της Ευρωπαϊκής Σύμβασης - Πλαίσιο για Διασυνοριακή Συνεργασία μεταξύ Τοπικών Κοινοτήτων ή Αρχών (στο εξής αναφερόμενη ως η «Σύμβαση - Πλαίσιο», να αρχίζει συνομιλίες και να καταρτίζει, εντός κοινών τομέων ευθύνης, συμφωνίες διεδαφικής συνεργασίας

σύμφωνα με τις διαδικασίες που ορίζονται στους νόμους τους, σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο και κατά το μέτρο που τέτοιες συμφωνίες συνάδουν με τις διεθνείς δεσμεύσεις του Συμβαλλόμενου Μέρους.

2. Συμφωνία διαπεριφερειακής συνεργασίας συνεπάγεται μόνο τις ευθύνες των τοπικών κοινοτήτων ή αρχών οι οποίες την έχουν συνάψει.

Άρθρο 3

Τα Συμβαλλόμενα Μέρη στο Πρωτόκολλο αυτό εφαρμόζουν, *mutatis mutandis*, τη Σύμβαση - Πλαίσιο για διεδαφική συνεργασία.

Άρθρο 4

Τα Συμβαλλόμενα Μέρη στο Πρωτόκολλο αυτό, τα οποία είναι επίσης Συμβαλλόμενα Μέρη στο Πρόσθετο Πρωτόκολλο της Σύμβασης - Πλαίσιο (στο εξής αναφερόμενο ως «το Πρόσθετο Πρωτόκολλο»), εφαρμόζουν, *mutatis mutandis*, το προαναφερθέν Πρωτόκολλο στη διεδαφική συνεργασία.

Άρθρο 5

Για το σκοπό του παρόντος Πρωτοκόλλου, «*mutatis mutandis*» σημαίνει ότι στη Σύμβαση - Πλαίσιο και στο Πρόσθετο Πρωτόκολλο ο όρος «διασυνοριακή συνεργασία» θα διαβάζεται ως «διεδαφική συνεργασία» και ότι τα άρθρα της Σύμβασης - Πλαίσιο και του Πρόσθετου Πρωτοκόλλου εφαρμόζονται, εκτός εάν διαφορετικά προνοείται από το παρόν Πρωτόκολλο.

Άρθρο 6

1. Κάθε Συμβαλλόμενο Μέρος της Σύμβασης - Πλαίσιο και του Πρόσθετου Πρωτοκόλλου δηλώνει, όταν υπογράφει το Πρωτόκολλο αυτό ή όταν

καταθέτει το έγγραφο επικύρωσης, αποδοχής ή έγκρισης, κατά πόσο θα εφαρμόσει, δυνάμει του Αρθρου 4 του Πρωτοκόλλου αυτού, τις διατάξεις των Αρθρων 4 και 5 του Πρόσθετου Πρωτοκόλλου ή ένα μόνο από τα άρθρα αυτά.

2. Τέτοια δήλωση μπορεί να τροποποιηθεί σε οποιοδήποτε μεταγενέστερο χρόνο με δήλωση που απευθύνεται στο Γενικό Γραμματέα του Συμβουλίου της Ευρώπης.

Άρθρο 7

Καμιά επιφύλαξη δεν επιτρέπεται στις διατάξεις του Πρωτοκόλλου αυτού.

Άρθρο 8

1. Το Πρωτόκολλο αυτό είναι ανοιχτό για υπογραφή από τα Κράτη τα οποία έχουν υπογράψει τη Σύμβαση - Πλαίσιο, τα οποία δύνανται να εκφράσουν τη συγκατάθεσή τους να δεσμευτούν είτε με :

- α. υπογραφή χωρίς επιφύλαξη επικύρωσης, αποδοχής ή έγκρισης ή
- β. υπογραφή που υπόκειται σε επικύρωση, αποδοχή ή έγκριση, ακολουθούμενη από επικύρωση, αποδοχή ή έγκριση.

2. Κράτος μέλος του Συμβουλίου της Ευρώπης, δεν δύναται να υπογράψει το Πρωτόκολλο αυτό χωρίς επιφύλαξη επικύρωσης, αποδοχής, ή έγκρισης, ούτε να καταθέσει έγγραφο επικύρωσης, αποδοχής ή έγκρισης, εκτός εάν έχει ήδη καταθέσει ή ταυτόχρονα καταθέτει έγγραφο επικύρωσης, αποδοχής ή έγκρισης της Σύμβασης - Πλαίσιο.

3. Τα έγγραφα επικύρωσης, αποδοχής ή έγκρισης κατατίθενται στο Γενικό Γραμματέα του Συμβουλίου της Ευρώπης.

Άρθρο 9

1. Το Πρωτόκολλο αυτό τίθεται σε ισχύ τρεις μήνες μετά την ημερομηνία κατά την οποία τέσσερα Κράτη μέλη του Συμβουλίου της Ευρώπης έχουν εκφράσει τη συγκατάθεσή τους να δεσμευτούν από το Πρωτόκολλο αυτό, σύμφωνα με το Άρθρο 8.

2. Σε σχέση με οποιοδήποτε Κράτος μέλος το οποίο μεταγενέστερα εκφράζει τη συγκατάθεση του να δεσμευτεί από το Πρωτόκολλο αυτό, τίθεται σε ισχύ τρεις μήνες μετά την ημερομηνία της υπογραφής του ή της κατάθεσης του εγγράφου επικύρωσης, αποδοχής ή έγκρισης.

Άρθρο 10

1. Μετά την έναρξη ισχύος του Πρωτοκόλλου αυτού, οποιοδήποτε Κράτος το οποίο έχει προσχωρήσει στη Σύμβαση - Πλαίσιο, δύναται επίσης να προσχωρήσει στο Πρωτόκολλο αυτό.

2. Η προσχώρηση πραγματοποιείται με την κατάθεση στο Γενικό Γραμματέα του Συμβουλίου της Ευρώπης εγγράφου προσχώρησης, το οποίο τίθεται σε ισχύ τρεις μήνες μετά την ημερομηνία κατάθεσή του.

Άρθρο 11

1. Οποιοδήποτε Συμβαλλόμενο Μέρος δύναται σε οποιοδήποτε χρόνο να καταγγείλει το Πρωτόκολλο αυτό, με γνωστοποίηση που απευθύνεται στο Γενικό Γραμματέα του Συμβουλίου της Ευρώπης.

2. Τέτοια καταγγελία τίθεται σε ισχύ έξι μήνες μετά την ημερομηνία παραλαβής της γνωστοποίησης από το Γενικό Γραμματέα του Συμβουλίου της Ευρώπης.

Άρθρο 12

Ο Γενικός Γραμματέας του Συμβουλίου της Ευρώπης γνωστοποιεί στα Κράτη μέλη του Συμβουλίου της Ευρώπης και σε οποιοδήποτε Κράτος το οποίο έχει προσχωρήσει στο Πρωτόκολλο αυτό για :

α. οποιεσδήποτε δηλώσεις υποβλήθηκαν από Συμβαλλόμενο Μέρος σύμφωνα με το Άρθρο 6.

β. οποιαδήποτε υπογραφή του Πρωτοκόλλου αυτού.

γ. την κατάθεση οποιουδήποτε εγγράφου επικύρωσης, αποδοχής, έγκρισης ή προσχώρησης:

δ. οποιαδήποτε ημερομηνία έναρξης ισχύος του Πρωτοκόλλου αυτού, σύμφωνα με το Άρθρο 9 και Άρθρο 10.

ε. οποιοδήποτε άλλο μέτρο, γνωστοποιήση ή κοινοποίηση αναφορικά με το Πρωτόκολλο αυτό.

Σε μαρτυρία των ανωτέρω, οι υπογεγραμμένοι, δεόντως εξουσιοδοτημένοι για το σκοπό αυτό, έχουν υπογράψει το Πρωτόκολλο αυτό.

Έγινε στο Στρασβούργο, την 5^η ημέρα του Μαΐου του 1998, στην Αγγλική και Γαλλική, με τα δύο κείμενα εξίσου αυθεντικά, σε ενιαίο αντίγραφο το οποίο θα κατατεθεί στο αρχείο του Συμβουλίου της Ευρώπης. Ο Γενικός Γραμματέας του Συμβουλίου της Ευρώπης διαβιβάζει πιστοποιημένα αντίγραφα σε κάθε Κράτος μέλος του Συμβουλίου της Ευρώπης και σε οποιοδήποτε Κράτος που κλήθηκε να προσχωρήσει στο Πρωτόκολλο αυτό.

**Πρωτόκολλο Αρ.3 της Ευρωπαϊκής Σύμβασης- Πλαίσιο
για Διασυνοριακή Συνεργασία μεταξύ Τοπικών Κοινοτήτων ή Αρχών
αναφορικά με Ευρωπεριφερειακές Ομάδες
Συνεργασίας (ECGs)**

Ουτόχετη, 16.XI.2009

Προοίμιο

Τα Κράτη μέλη του Συμβουλίου της Ευρώπης τα οποία υπογράφουν το Πρωτόκολλο αυτό Αρ.3 της Ευρωπαϊκής Σύμβασης- Πλαίσιο για Διασυνοριακή Συνεργασία μεταξύ Τοπικών Κοινοτήτων ή Αρχών (ETS Αρ.106),

Επιθυμώντας να διευκολύνουν συνεργασία μεταξύ τοπικών κοινοτήτων ή αρχών που ανήκουν σε διαφορετικά Κράτη σύμφωνα με τις πολιτικές και διοικητικές δομές του και τις διεθνείς δεσμεύσεις του Κράτους.

Έχοντας αποφασίσει να συμπληρώσουν προς το σκοπό αυτό το νομικό πλαίσιο που προβλέπεται από την Ευρωπαϊκή Σύμβαση- Πλαίσιο για Διασυνοριακή Συνεργασία μεταξύ Τοπικών Κοινοτήτων ή Αρχών και τα Πρωτόκολλα αυτής, της 9^{ης} Ιουνίου 1995 (ETS Αρ.159) και της 5^{ης} Μαΐου 1998 (ETS Αρ.169).

Έχοντας υπόψη τη Δήλωση της Τρίτης Διάσκεψης των Αρχηγών των Κρατών και Κυβερνήσεων του Συμβουλίου της Ευρώπης (Βαρσοβία, 16 και 17 Μαΐου 2005), και το Σχέδιο Δράσης που υιοθετήθηκε στη Διάσκεψη, τα οποία

προβλέπουν την ανάπτυξη της «διασυνοριακής συνεργασίας, όπως είναι αναγκαίο».

Έχοντας επίγνωση της διαφορετικότητας μεταξύ Κρατών όσον αφορά τους όρους της πολιτικής και διοικητικής οργάνωσης των τοπικών κοινοτήτων και αρχών.

Επιθυμώντας να προκαταλάβουν τις δυσκολίες οι οποίες μπορούν να προκύψουν από τη διαφορετικότητα του εθνικού δικαίου στον τομέα της τοπικής ή διαδιεδαφικής συνεργασίας.

Επιθυμώντας να καλύψουν τις ανάγκες εκείνων των Κρατών μελών τα οποία είναι αποφασισμένα να εναρμονίσουν περαιτέρω το εθνικό τους δίκαιο.

Έχοντας επίγνωση ότι, για αριθμό Κρατών μελών, το νομοθετικό πλαίσιο δυνατόν να είναι επαρκές ιδιαίτερα έχοντας υπόψη το υφιστάμενο καθεστώς του εθνικού τους δικαίου, το οποίο περιλαμβάνει τις σχετικές διατάξεις του Ευρωπαϊκού Κοινοτικού δικαίου όπως υιοθετούνται από τους αρμόδια θεσμικά όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης,

Έχουν συμφωνήσει τα ακόλουθα:

Μέρος I

Άρθρο 1- Ευρωπεριφεριακές ομάδες συνεργασίας (ECGs)

- Τοπικές κοινότητες ή αρχές και άλλα σώματα που αναφέρονται δυνάμει του Άρθρου 3, παράγραφος 1, δύνανται να συστήσουν διασυνοριακό σώμα συνεργασίας με τη μορφή «Ευρωπεριφεριακή ομάδα συνεργασίας» (ECG), στο έδαφος των Κρατών μελών του Συμβουλίου της Ευρώπης, Μερών στο

Πρωτόκολλο αυτό, δυνάμει των προηγούμενων που προβλέπονται από αυτό.

2. Ο σκοπός του ECG θα είναι η προώθηση, υποστήριξη και ανάπτυξη, προς το όφελος των πληθυσμών, διασυνοριακής και διαδιεδαφικής συνεργασίας μεταξύ των μελών του στους κοινούς τομείς της αρμοδιότητας τους και σύμφωνα με τις αρμοδιότητες που θεσπίζονται δυνάμει του εθνικού δικαίου των ενδιαφερομένων Κρατών.

Άρθρο 2- Νομική προσωπικότητα, ικανότητα προς δικαιοπραξία και εφαρμοστέο δίκαιο

1. Το ECG θα είναι νομικό πρόσωπο, που θα διέπεται από το δίκαιο του Μέρους, Κράτους μέλους του Συμβουλίου της Ευρώπης, στο οποίο έχει την έδρα του.
2. Το ECG έχει την πιο εκτενή ικανότητα προς δικαιοπραξία που χορηγείται σε νομικά πρόσωπα δυνάμει του εθνικού δικαίου του εν λόγω Κράτους.
3. Το εφαρμοστέο δίκαιο για τον τύπο της εταιρικής οντότητας που επιλέγεται για το ECG από τα μέλη, θα καθορίζεται στη συμφωνία που θεσπίζει το ECG, με την επιφύλαξη των διατάξεων του Πρωτοκόλλου αυτού, ή οποιασδήποτε άλλης ειδικής διάταξης που υιοθετείται από το μέρος σύμφωνα με το Άρθρο 13.
4. Το ECG έχει το δικαίωμα στο δικό του προϋπολογισμό και την εξουσία για την εφαρμογή του.

5. Το ECG δύναται να συνάπτει συμφωνίες, να προσλαμβάνει προσωπικό, να αποκτά κινητή και ακίνητη ιδιοκτησία και να θέτει σε ισχύ νομικές διαδικασίες.

Άρθρο 3- Ιδιότητα μέλους

1. Μέλη του ECG θα είναι τοπικές κοινότητες ή αρχές Μέρους και δύνανται επίσης να περιλαμβάνουν το αντίστοιχο ενδιαφερόμενο Κράτος μέλος του Συμβουλίου της Ευρώπης. Όλα τα νομικά πρόσωπα που θεσπίζονται για το συγκεκριμένο σκοπό της κάλυψης αναγκών γενικότερου ενδιαφέροντος, μη έχοντα βιομηχανικό ή εμπορικό χαρακτήρα, δύνανται να είναι μέλη εάν:

- η δραστηριότητα τους χρηματοδοτείται κυρίως από το Κράτος, τοπική κοινότητα ή αρχή, ή παρόμοιο σώμα· ή
- η διοίκηση τους υπόκειται στον έλεγχο των οντοτήτων αυτών· ή
- τα μισά από τα μέλη του διοικητικού, του διευθυντικού ή του επιβλέποντος τους οργάνου, διορίζονται από το κράτος, τοπική κοινότητα ή αρχή ή παρόμοιο σώμα.

Άτομα δεν δύνανται να είναι μέλη του ECG.

2. Τοπικές κοινότητες ή αρχές Κράτους μη- Μέρους στο Πρωτόκολλο αυτό, οι οποίες μοιράζονται σύνορο με Μέρος το οποίο είναι ή πρόκειται να καταστεί το Κράτος στο οποίο το ECG έχει την έδρα του, δύνανται να λάβουν μέρος στη σύσταση, ή να συμμετάσχουν στο ECG, εάν η συμφωνία μεταξύ των δύο Κρατών το επιτρέπει, με την επιφύλαξη των διατάξεων του Πρωτοκόλλου αυτού.

3. Τοπικές κοινότητες ή αρχές των Μερών, έχουν την πλειοψηφία των δικαιωμάτων ψήφου στο ECG.

Άρθρο 4- Σύσταση του ECG

1. Το ECG συστήνεται με γραπτή συμφωνία μεταξύ των ιδρυτικών του μελών.

2. Τα υποψήφια μέλη υποβάλουν όλα τα κατάλληλα έγγραφα για να αποδείξουν ότι όλες οι αναγκαίες διαδικασίες ή διατυπώσεις που απαιτείται να εφαρμόζονται σε αυτά από το εθνικό δίκαιο, έχουν τηρηθεί. Τα έγγραφα επισυνάπτονται στη συμφωνία.

3. Η συμφωνία καθορίζει, επιπρόσθετα προς τον κατάλογο των μελών, την επωνυμία του ECG, τη διεύθυνση της έδρας του, τη διάρκεια, το αντικείμενο και τα καθήκοντα του ECG, όπως επίσης και το γεωγραφικό πεδίο εφαρμογής του. Η επωνυμία του ECG του οποίου τα μέλη έχουν περιορισμένη ευθύνη περιλαμβάνει τη λέξη «περιορισμένη».

4. Πριν τη σύναψη συμφωνίας για ίδρυση ECG ή πριν την ένταξη σε ECG, οι τοπικές κοινότητες ή αρχές, όπως είναι κατάλληλο, ενημερώνουν, γνωστοποιούν, ή λαμβάνουν εξουσιοδότηση από τις εθνικές τους αρχές αναφορικά με την πρόθεση αυτή.

5. Η εξουσιοδότηση δυνατόν να απορριφθεί, αν μέλος του ECG, θα παραβίαζε το Πρωτόκολλο αυτό, ή τις διατάξεις του εθνικού δικαίου, περιλαμβανομένων των εξουσιών και υποχρεώσεων των υποψήφιων μελών, ή αν μέλος δεν δικαιολογείται για λόγους δημόσιου συμφέροντος ή δημόσιας τάξης του ενδιαφερόμενου μέρους. Σε τέτοια περίπτωση, το Μέρος δίνει έκθεση των λόγων του για ανάκληση της έγκρισης.

6. Κάθε Κράτος δύναται, με δήλωση που κατατίθεται με το έγγραφο επικύρωσης ή σε οποιοδήποτε μεταγενέστερο χρόνο, να παραιτηθεί από την αξίωση για πληροφόρηση, γνωστοποίηση ή εξουσιοδότηση που αναφέρεται στην παράγραφο 4, γενικά ή για συγκεκριμένες κατηγορίες τοπικών κοινοτήτων ή αρχών ή για συγκεκριμένους τύπους συνεργασίας.
7. Η συμφωνία καταχωρείται ή δημοσιεύεται στο Κράτος όπου το ECG έχει την έδρα του, όπως επίσης και σε όλα τα Κράτη στα οποία ανήκουν τα μέλη του, σύμφωνα με το εφαρμοστέο εθνικό δίκαιο.
8. Οι τοπικές κοινότητες ή αρχές, μέλη του ECG, ενημερώνουν τις εθνικές τους αρχές για το ότι το ECG έχει νόμιμα συσταθεί.
9. Η συμφωνία θα είναι έγγραφη στη γλώσσα(ες) του Κράτους όπου το ECG έχει την έδρα του και στη γλώσσα(ες) του μέλους(ών), με όλες τις εκδόσεις να είναι εξίσου αυθεντικές.

Άρθρο 5- Καταστατικό

1. Το καταστατικό του ECG θα είναι αναπόσπαστο μέρος της συμφωνίας που το θεσπίζει.
2. Το καταστατικό θα είναι σε έγγραφη μορφή στη γλώσσα(ες) του Κράτους όπου το ECG έχει την έδρα του και στη γλώσσα(ες) του μέλους(ών), με όλες τις εκδόσεις να είναι εξίσου αυθεντικές. Δύναται να καθορίζει ποια γλώσσα ή γλώσσα(ες) θεωρείται ως γλώσσα εργασίας.
3. Επιπρόσθετα προς τις υποχρεωτικές διατάξεις της συμφωνίας, το καταστατικό περιέχει κανόνες για συμμετοχή μέλους, αποχώρηση και διάλυση του ECG, περιλαμβανομένων των νομικών συνεπειών, όπως

επίσης και τις λειτουργίες, τα όγανα και τα καθήκοντα τους, το προσωπικό, τους προϋπολογισμούς και τις χρηματοδοτήσεις, την ευθύνη, την υποχρέωση λογοδοσίας και διαφάνειας του ECG, με την επιφύλαξη των διατάξεων του Πρωτοκόλλου αυτού και σύμφωνα με το εφαρμοστέο δίκαιο.

Άρθρο 6- Τροποποιήσεις στη συμφωνία και στο καταστατικό

Οποιαδήποτε τροποποίηση στη συμφωνία που αναφέρεται στο Άρθρο 4 και οποιαδήποτε μεταγενέστερη τροποποίηση στο καταστατικό που αναφέρεται στο Άρθρο 5, ακολουθεί τις ίδιες διαδικασίες και τύπο των άρθρων αυτών αντίστοιχα. Μεταγενέστερες τροποποιήσεις στο καταστατικό θα είναι εκείνες που συνεπάγονται, άμεσα ή έμμεσα, τροποποίηση στη συμφωνία. Η πλειοψηφία που απαιτείται για την υιοθέτηση οποιαδήποτε τέτοιας τροποποίησης καθορίζεται στο καταστατικό.

Άρθρο 7- Καθήκοντα και πεδίο δράσης

1. Το ECG εκτελεί τα καθήκοντα που τα μέλη του έχουν αναθέσει σε αυτό. Τα καθήκοντα αυτά θα είναι σύμφωνα με τις αρμοδιότητες των μελών δυνάμει του αντίστοιχου εθνικού δικαίου και θα απαριθμώνται στη συμφωνία και στο καταστατικό.
2. Το ECG υιοθετεί αποφάσεις και διασφαλίζει την εφαρμογή τους αναφορικά και προς το όφελος των προσώπων ή των νομικών οντοτήτων που υπόκεινται στη δικαιοδοσία των Κρατών στα οποία τα μέλη του ανήκουν. Τα μέλη υιοθετούν ή διευκολύνουν όλα τα αναγκαία μέτρα που εμπίπτουν εντός των αρμοδιοτήτων τους με σκοπό να διασφαλίζουν ότι οι αποφάσεις του ECG εφαρμόζονται.

3. Τα καθήκοντα που ανατίθενται στο ECG, δεν αφορούν την άσκηση ρυθμιστικών εξουσιών. Το ECG δεν εξουσιοδοτείται να λαμβάνει μέτρα τα οποία μπορεί να επηρεάζουν τα δικαιώματα και τις ελευθερίες των ατόμων, ή να επιβάλλουν φόρος οικονομικής φύσεως.

4. Το ECG δεν δύναται να ασκεί αρμοδιότητες τις οποίες τοπικές κοινότητες ή αρχές ασκούν ως αντιπρόσωποι του Κράτους στο οποίο ανήκουν, εκτός όπου αυτό είναι δεόντως εξουσιοδοτημένο. Δύναται να ασκεί αρμοδιότητες που τα Κράτη μέλη του ECG προσδίδουν σε αυτό.

Άρθρο 8- Διάρκεια

1. Το ECG συστίνεται για περιορισμένη ή απεριόριστη χρονική διάρκεια, που θα καθορίζεται στη συμφωνία και στο καταστατικό.
2. Το ECG θα διαλύεται αυτοδίκαια (*ipso facto*) όταν έχει λήξει η περίοδος για την οποία συστάθηκε, ή όταν οι τοπικές κοινότητες ή αρχές παύουν να ελέγχουν την πλειοψηφία των δικαιωμάτων ψήσου. Δύναται επίσης να διαλύεται με ομόφωνη απόφαση των μελών του.

Άρθρο 9- Ευθύνες

1. Το ECG- ή, αν τα περιουσιακά του στοιχεία δεν είναι επαρκή, τα μέλη του από κοινού- είναι υπεύθυνα αναφορικά με τρίτα μέρη για τις πράξεις του, περιλαμβανομένων χρεών οποιασδήποτε φύσεως, έστω και αν οι εν λόγω πράξεις δεν εμπίπτουν εντός των καθηκόντων του.
2. Το ECG θα είναι υπεύθυνο προς τα μέλη του για οποιαδήποτε παράβαση νόμου στον οποίο δύναται να υπόκειται.

3. Τα όργανα του ECG θα είναι υπεύθυνα αναφορικά με το ECG για οποιαδήποτε παράβαση νόμου που έχουν διαπράξει κατά την άσκηση των αρμόδιοις τους.
4. Εάν μέλος του ECG έχει περιορισμένη μόνο ευθύνη σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο στο οποίο υπόκειται, τα άλλα μέλη δύνανται επίσης να περιορίσουν την ευθύνη τους στο καταστατικό.
5. Κράτος στο έδαφος του οποίου πρόκειται να συσταθεί η γραμματεία του ECG, δύναται να απαγορεύει την εγγραφή ή δημοσίευση ειδοποίησης για ECG, αν ένα ή περισσότερα από τα υποψήφια μέλη του έχει περιορισμένη ευθύνη.

Άρθρο 10- Επίλυση διαφορών

1. Στην περίπτωση διαφοράς μεταξύ του ECG και των μελών του, τα αρμόδια δικαστήρια θα είναι εκείνα του Κράτους στο οποίο το ECG έχει την έδρα του.
2. Στην περίπτωση διαφοράς μεταξύ του ECG και τρίτου μέρους, τα αρμόδια δικαστήρια θα είναι εκείνα του κράτους στο οποίο το τρίτο μέρος διαμένει πραγματικά, ή στην περίπτωση νομικού προσώπου, το Κράτος στο οποίο βρίσκεται η έδρα του, νοούμενου ότι τα Κράτη αυτά είναι Κράτη μέλη του Συμβουλίου της Ευρώπης.
3. Ανεξαρτήτως των διατάξεων της παραγράφου 2, το ECG, οι τοπικές κοινότητες ή αρχές, άλλες ενδιαφερόμενες δημόσιες ή ιδιωτικές νομικές οντότητες και τρίτα μέρη, δύνανται να συνάψουν συμφωνία διαιτησίας. Εάν η διαμονή τρίτου μέρους, η έδρα, δεν βρίσκονται στο έδαφος Κράτους μέλους του Συμβουλίου της Ευρώπης, το ECG συνάπτει συμφωνία διαιτησίας για όλες τις δραστηριότητες με το μέρος αυτό.

4. Τρίτα μέρη διατηρούν, έναντι (*vis a vis*) των τοπικών κοινοτήτων ή αρχών για λογαριασμό των οποίων το ECG εκτελεί ορισμένα καθήκοντα, όλα τα δικαιώματα που θα απολάμβαναν, αν τα καθήκοντα αυτά δεν εκτελούνται από το ECG.

5. Σε κάθε περίπτωση, τα δικαιώματα των ατόμων και των νομικών προσώπων, περιλαμβάνουν το δικαίωμα να ασκήσουν έφεση ενώπιον όλων των αρμόδιων οργάνων και δικαστηρίων, περιλαμβανομένων του δικαιώματος για πρόσβαση σε υπηρεσίες στην δική τους γλώσσα, και του δικαιώματος για πρόσβαση στις πληροφορίες.

Άρθρο 11- Εποπτεία, διοικητική και δικαστική αναθεώρηση

1. Αποφάσεις και πράξεις του ECG υπόκεινται στην ίδια εποπτεία και διοικητική και δικαστική αναθεώρηση της νομιμότητας των πράξεων των τοπικών κοινοτήτων ή αρχών όπως αυτές που απαιτούνται στο Κράτος στο οποίο το ECG έχει την έδρα του.
2. Το ECG συμμορφώνεται με αιτήματα πληροφοριών που γίνονται από τις αρχές των Κρατών στα οποία ανήκουν οι τοπικές κοινότητες ή αρχές. Οι εποπτικές αρχές των Μερών προσπαθούν να θεσπίσουν μέσα κατάλληλης συνεργασίας και πληροφόρησης.
3. Αποφάσεις και πράξεις των τοπικών κοινοτήτων ή αρχών και άλλων δημόσιων και ιδιωτικών νομικών οντοτήτων υπόκεινται στην εποπτεία και διοικητική και δικαστική αναθεώρηση της νομιμότητας των πράξεων των τοπικών κοινοτήτων ή αρχών και των άλλων δημόσιων νομικών οντοτήτων κατά τους τύπους που απαιτούνται στα Κράτη κάτω από την δικαιοδοσία των οποίων οι εν λόγω αρχές εμπίπτουν.

4. Όταν το ECG διενεργεί·οποιαδήποτε δραστηριότητα κατά παραβίαση των διατάξεων της δημόσιας πολιτικής, της δημόσιας ασφάλειας, της δημόσιας υγείας ή της δημόσιας ηθικής των Κρατών στα οποία τα μέλη του ανήκουν, ή κατά παραβίαση του δημόσιου συμφέροντος των εν λόγω Κρατών, η αρμόδια αρχή ή το σώμα των Κρατών αυτών, δύναται να απαγορεύει οποιαδήποτε δραστηριότητα στο έδαφος του ή να απαιτεί από εκείνα τα μέλη τα οποία εμπίπτουν εντός της δικαιοδοσίας του, να αποσυρθούν από το ECG εκτός εάν το τελευταίο παύσει την εν λόγω δραστηριότητα. Τέτοιες απαγορεύσεις δεν συνιστούν μέσα αυθαίρετου ή συγκεκαλυμένου περιορισμού για συνεργασία μεταξύ των Μερών. Αναθεώρηση της απόφασης της αρμόδιας αρχής ή του σώματος από δικαστική αρχή, θα είναι δυνατή.

5. Ανεξάρτητα από τους κανόνες για διάλυση του ECG δυνάμει του Πρωτοκόλλου αυτού και του Καταστατικού, με αίτημα αρμόδιας αρχής με έννομο συμφέρον, αρμόδιο δικαστήριο ή η αρμόδια αρχή του μέρους όπου το ECG έχει την έδρα του, δύναται να διατάξει το ECG να διαλυθεί εάν κρίνει ότι το ECG ενεργεί εκτός των καθηκόντων που του έχουν ανατεθεί. Το αρμόδιο δικαστήριο ή αρχή δύναται να επιτρέψει στο ECG να επανορθώσει την κατάσταση. Εάν το ECG αποτύχει να πράξει έτσι εντός της επιτρεπόμενης προθεσμίας, δύναται να ιηρυχθεί υπό εκκαθάριση.

Άρθρο 12- Οικονομικός έλεγχος

1. Η διοίκηση και η εκτέλεση του προϋπολογισμού του ECG υπόκειται σε οικονομικό έλεγχο σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο του Μέρους στο οποίο έχει την έδρα του. Το Κράτος αυτό ενημερώνει χωρίς καθυστέρηση τα άλλα Κράτη των οποίων οι τοπικές κοινότητες ή αρχές είναι μέλη του ECG, για τα

αποτελέσματα από τον έλεγχο και για τα μέτρα που λήφθηκαν αναφορικά με το ECG.

2. Οποιοδήποτε άλλο Κράτος που εμπλέκεται είτε με την άμεση συμμετοχή του στο ECG είτε μέσω της συμμετοχής των τοπικών κοινοτήτων ή αρχών του ή άλλων νομικών προσώπων που αναφέρονται στο Άρθρο 3, παράγραφος 1, δύναται, μόνο στο έδαφος του και σύμφωνα με το εφαρμοστέο εθνικό δίκαιο, να διενεργήσει οικονομικό έλεγχο του ECG. Το ECG και τα Κράτη των μελών ενημερώνονται εκ των προτέρων.

Μέρος II

Άρθρο 13- Εφαρμογή του Πρωτοκόλλου

- Τα Μέρη λαμβάνουν τέτοια νομοθετικά, διοικητικά ή άλλα μέτρα, που είναι κατάλληλα, για να διασφαλίζουν ότι εφαρμόζονται οι διατάξεις του Μέρους I.
- Με σκοπό να διευκολύνει την εφαρμογή του Πρωτόκόλλου αυτού, παράρτημα θα παρέχει τις πιο λεπτομερείς, αλλά προαιρετικές διατάξεις για τη σύσταση και λειτουργία των ECGs. Τα Μέρη που επιθυμούν να εισαγάγουν στο εθνικό τους δίκαιο όλες ή μέρος από τις διατάξεις του παραρτήματος, δύνανται να το πράξουν, σύμφωνα με τις σχετικές συνταγματικές και νομοθετικές διαδικασίες.
- Οι διατάξεις του παραρτήματος δυνατόν να αναπαράγονται ως εμφανίζονται, ή δυνατόν να προσαρμόζονται για να καλύψουν τις ανάγκες των ενδιαφερόμενων Μερών.
- Τα Μέρη δύνανται να δηλώσουν ότι οι διατάξεις του παραρτήματος, μόλις εισαχθούν στο εθνικό νομικό σύστημα τους, συνιστούν τις εφαρμοστικές διατάξεις που αναφέρονται στην παράγραφο 1.

5. Οι διατάξεις του παραρτήματος δεν συνιστούν αυθεντική ερμηνεία των διατάξεων που περιλαμβάνονται στο Μέρος I.
6. Οι διατάξεις του παραρτήματος συντάσσονται από το Συμβούλιο της Ευρώπης και επισυνάπτονται στο Πρωτόκολλο αυτό, ευθύς ως έχουν εγκριθεί από την Επιτροπή των Υπουργών.

Άρθρο 14- Πληροφόρηση

1. Τα Μέρη πληροφορούν τις τοπικές κοινότητες ή αρχές τους για τα μέτρα που λαμβάνονται για εφαρμογή του Πρωτοκόλλου αυτού.
2. Τα Μέρη γνωστοποιούν στο Γενικό Γραμματέα του Συμβουλίου της Ευρώπης τα μέτρα που λαμβάνονται για εφαρμογή του Πρωτοκόλλου αυτού.
3. Τα Μέρη προωθούν στο Γενικό Γραμματέα του Συμβουλίου της Ευρώπης όλες τις κατάλληλες πληροφορίες για τα ECGs που συστήνονται δυνάμει του Πρωτοκόλλου αυτού.

Άρθρο 15- Εφαρμογή των άλλων συνθηκών

Το Πρωτόκολλο αυτό δεν επηρεάζει την εφαρμογή των συνθηκών που υφίστανται μεταξύ των Μερών σε θέματα διασυνοριακής ή διαδιεδαφικής συνεργασίας ή την ικανότητα των Μερών να συνάψουν νέες συνθήκες για το θέμα εφόσον το επιθυμούν.

Άρθρο 16- Πεδίο Εφαρμογής

1. Κάθε Κράτος, κατά το χρόνο της επικύρωσης, αποδοχής, έγκρισης ή προσχώρησης, με δήλωση που κατατίθεται στο Γενικό Γραμματέα του Συμβουλίου της Ευρώπης, ορίζει τις κατηγορίες των τοπικών κοινοτήτων ή αρχών και των νομικών προσώπων που αναφέρονται δυνάμει του Άρθρου 3,

παραγράφος 1, τις οποίες εξαιρεί από το πεδίο εφαρμογής του Πρωτοκόλλου αυτού.

2. Για το σκοπό της εφαρμογής του Πρωτοκόλλου αυτού, αυτόνομες δημόσιες κοινότητες ή αρχές στις οποίες ανατέθηκε δική τους νομοθετική εξουσία δυνάμει του εθνικού δικαίου του Μέρους στη δικαιοδοσία του οποίου βρίσκονται, θεωρούνται ως «τοπικές κοινότητες ή αρχές», με την επιφύλαξη των διατάξεων της παραγράφου 1.
3. Οποιαδήποτε δήλωση γίνεται δυνάμει της παραγράφου 1, δυνατόν να τροποποιείται με γνωστοποίηση που απευθύνεται στο Γενικό Γραμματέα. Τέτοια γνωστοποίηση τίθεται σε ισχύ την ημέρα της παραλαβής της.

Άρθρο 17- Επιφυλάξεις

Καμία επιφύλαξη δεν επιτρέπεται σε σχέση με το Πρωτόκολλο αυτό.

Άρθρο 18- Όροι και ορισμοί

Οι όροι και οι ορισμοί που χρησιμοποιούνται στο Πρωτόκολλο αυτό έχουν την ίδια έννοια και σκοπό με τους ίδιους όρους και ορισμούς που δίδονται στην Ευρωπαϊκή Σύμβαση- Πλαίσιο για Διασυνοριακή Συνεργασία μεταξύ Τοπικών Κοινοτήτων ή Αρχών, το Πρόσθετο Πρωτόκολλο αυτής, και το Πρωτόκολλο Άρ.2.

Μέρος III

Άρθρο 19- Υπογραφή και έναρξη ισχύος του Πρωτοκόλλου

1. Το Πρωτόκολλό αυτό θα είναι ανοικτό για υπογραφή από τα Κράτη που υπογράφουν την Ευρωπαϊκή Σύμβαση- Πλαίσιο για Διασυνοριακή Συνεργασία μεταξύ Τοπικών Κοινοτήτων ή Αρχών. Υπόκειται σε επικύρωση, αποδοχή ή έγκριση. Υπογράφοντας το Πρωτόκολλο αυτό δεν δύναται να το

επικυρώσει, να το αποδεχτεί, ή να το εγκρίνει, εκτός εάν έχει προηγουμένως ή ταυτόχρονα επικυρώσει, αποδεχτεί ή εγκρίνει την Ευρωπαϊκή Σύμβαση-Πλαίσιο. Τα έγγραφα επικύρωσης, αποδοχής ή έγκρισης, κατατίθενται στο Γενικό Γραμματέα του Συμβουλίου της Ευρώπης.

2. Το Πρωτόκολλο αυτό τίθεται σε ισχύ την πρώτη ημέρα του μήνα που ακολουθεί τη λήξη της περιόδου τριών μηνών μετά την ημερομηνία της κατάθεσης του τέταρτου εγγράφου επικύρωσης, αποδοχής ή έγκρισης.

3. Αναφορικά με οποιοδήποτε Υπογράφον Κράτος το οποίο μεταγενέστερα εκφράζει τη συμφωνία του να δεσμευτεί από αυτό, το Πρωτόκολλο τίθεται σε ισχύ την πρώτη ημέρα του μήνα που ακολουθεί τη λήξη της περιόδου τριών μηνών μετά την ημερομηνία της κατάθεσης του εγγράφου επικύρωσης, αποδοχής ή έγκρισης.

Άρθρο 20- Προσχώρηση

1. Μετά την έναρξη της ισχύος του Πρωτοκόλλου αυτού, οποιοδήποτε Κράτος το οποίο έχει προσχώρησει στην Ευρωπαϊκή Σύμβαση- Πλαίσιο δύναται επίσης να προσχώρησει στο Πρωτόκολλο αυτό.

2. Η προσχώρηση πραγματοποιείται με την κατάθεση στο Γενικό Γραμματέα του Συμβουλίου της Ευρώπης εγγράφου προσχώρησης, το οποίο τίθεται σε ισχύ την πρώτη ημέρα του μήνα που ακολουθεί τη λήξη της περιόδου τριών μηνών μετά την ημερομηνία της κατάθεσης του.

Άρθρο 21- Καταγγελία

1. Οποιοδήποτε Μέρος δύναται, σε οποιοδήποτε χρόνο, να καταγγείλει το Πρωτόκολλο αυτό, με γνωστοποίηση που απευθύνεται στο Γενικό Γραμματέα του Συμβουλίου της Ευρώπης. Τέτοια καταγγελία τίθεται σε ισχύ την πρώτη ημέρα του μήνα που ακολουθεί τη λήξη της περιόδου έξι

μηνών μετά την ημερομηνία παραλαβής τέτοιας γνωστοποίησης από το Γενικό Γραμματέα.

2. Εάν το Πρωτόκολλο αυτό καταγγελθεί, η νομική προσωπικότητα και ικανότητα των ECGs που συστάθηκαν πριν την καταγγελία, δεν θα επηρεαστούν.

Άρθρο 22- Γνωστοποιήσεις

Ο Γενικός Γραμματέας του Συμβουλίου της Ευρώπης γνωστοποιεί στα Κράτη μέλη του Συμβουλίου της Ευρώπης και σε οποιοδήποτε άλλο Κράτος το οποίο έχει προσχωρήσει στο Πρωτόκολλο αυτό για:

- α. οποιαδήποτε υπογραφή·
- β. την κατάθεση οποιουδήποτε εγγράφου επικύρωσης, αποδοχής, έγκρισης ή προσχώρησης·
- γ. οποιαδήποτε ημερομηνία έναρξης ισχύος του Πρωτοκόλλου αυτού σύμφωνα με τα Άρθρα 19 και 20·
- δ. οποιαδήποτε εγχώρια νομοθεσία που εφαρμόζει τις διατάξεις του Πρωτοκόλλου αυτού δυνάμει του Άρθρου 13, παράγραφος 1·
- ε. την έγκριση του παραρτήματος, ή των μερών αυτού, από την Επιτροπή των Υπουργών του Συμβουλίου της Ευρώπης·
- στ. οποιαδήποτε δήλωση που λήφθηκε κατ' εφαρμογή των διατάξεων του Άρθρου 4, παράγραφος 6, του Άρθρου 13, παράγραφος 4, και του Άρθρου 16, παράγραφοι 1 και 3, ή οποιαδήποτε γνωστοποίηση της τροποποίησης τέτοιων δηλώσεων·
- ζ. οποιαδήποτε άλλη πράξη, γνωστοποίηση ή κοινοποίηση σχετικά με το Πρωτόκολλο αυτό.

Σε παρουσία των ανωτέρω, οι υπογεγραμμένοι, δεόντως εξουσιοδοτημένοι για το σκοπό αυτό, έχουν υπογράψει το Πρωτόκολλο αυτό.

Έγινε στην Ουτρέχτη, την 16^η ημέρα του Νοεμβρίου του 2009, στην Αγγλική και τη Γαλλική, με τα δύο κείμενα να είναι εξίσου αυθεντικά, σε ένα και μόνο αντίγραφο το οποίο θα κατατεθεί στο αρχείο του Συμβουλίου της Ευρώπης. Ο Γενικός Γραμματέας του Συμβουλίου της Ευρώπης διαβιβάζει πιστοποιημένα αντίγραφα σε κάθε Κράτος μέλος του Συμβουλίου της Ευρώπης και σε οποιοδήποτε Κράτος το οποίο έχει προσχωρήσει στο— Πρωτόκολλο αυτό.